

GEMİADAMLARI VE KILAVUZ KAPTANLAR YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ KISIM Başlangıç Hükümleri

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç ve kapsam

MADDE 1-(1) Bu Yönetmeliğin amacı, gemiadamları ve kılavuz kaptanların yeterlikleri, eğitimleri, sınavları, belgelendirilmeleri, sağlık durumları, elektronik kayıt işlemleri, vardiya tutmalarına ilişkin kuralları ve disiplin işlemleri ile denizcilik eğitimi veren kurum ve kuruluşlara yönelik idari işlemleri düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2-(1) Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 478 inci maddesinin birinci fıkrasının (b), (c), (d), (f) ve (k) bentleri ile 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesine ve 26/8/2003 tarihli ve 2003/6109 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile taraf olunan Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşmeye dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Ay: Bir takvim ayını veya bir aydan kısa sürelerle oluşmuş toplam otuz günü,
- Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı,
- Balıkçı gemisi güverte tayfası: Balıkçı gemilerinin güverte bölümlerinde görev yapan balıkçı sınıfı gemiadamını,
- Başmakiniist: Sözleşmenin III/3 Kuralı ve 2.1.2 paragrafında tanımlı, toplam 750 kW (dahil) - 3000 kW (hariç) arasındaki ana makine gücü ile yürütülen gemilerde çalışan, gemi makinelerinin çalıştırılması ile bakımı ve onarımından sorumlu gemiadamını,
- Belge kanıtı: Gemiadamı yeterlik belgesi veya gemiadamı uzmanlık belgesi dışında Sözleşmenin ilgili gereksinimlerinin karşılandığının gösterilmesi için kullanılan dokümantasyonu,
- Birinci zabıt: Sözleşmenin II/2 Kuralı ve 4.1 paragrafında tanımlı, 500 GT (dahil) - 3000 GT (hariç) arasındaki gemilerde birinci zabıt olarak görev yapan ve gemi kaptanından sonra gelen gemiadamını,
- Deniz emniyeti eğitimleri: Bu Yönetmelikte geçen denizde kişisel can kurtarma teknikleri, temel ilkyardım, yangın önleme ve yangınla mücadele, kişisel emniyet ve sosyal sorumluluk ile can kurtarma araçlarını kullanma yeterliği eğitimlerini içeren eğitimleri,
- Deniz hizmeti: Gemiadamlarının Türk veya yabancı bayraklı gemilerin güverte veya makine bölümlerinde geçerli bir iş akdi ile bu Yönetmelik ve Donatım Yönergesinde tanımlı yeterliklerle çalıştıkları süreleri,
- Denizcilik işletmesi: Geminin sahibini veya gemi sahibinden gemiyi işletmek üzere devralmış olan ve bu Yönetmelikte belirlenmiş tüm görev ve sorumlulukları yerine getirmesi zorunlu olan diğer ticari işletmeciyi veya çıplak gemi kiracısını,
- Denizcilikle ilgili okul: Deniz endüstrisi alanında ortaöğretim, ön lisans veya lisans düzeyinde eğitim veren okulları,
- Donatım Yönergesi: Gemilerin Gemiadamları ile Donatılmasına İlişkin Yönergeyi,
- Eğitim gemisi: Asıl amacı gemiadamlarına eğitim vermek olan ve bu amaca uygun olarak inşa edilmiş veya uygun hale getirilmiş, bu amaca uygun teçhizatla donatılmış cinsi gemi belgelerinde eğitim gemisi olarak belirtilen ve yeterli sayıda denizci eğitiminin bulunduğu gemiyi,
- Eğitim Yönergesi: Gemiadamları ve Kılavuz Kaptanlar Eğitim ve Sınav Yönergesini,
- Elektro-teknik tayfası: Sözleşmenin III/7 Kuralı hükümlerine uygun niteliklere sahip ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan gemiadamını,
- Elektro-teknik zabiti: Sözleşmenin III/6 Kuralı hükümlerine uygun niteliklere sahip ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan gemiadamını,
- Enspektör: Gemiadamı Donatımında Asgari Emniyet Belgesinde bulunmamasına rağmen, gemiadamı statüsüne sahip; geminin bakım, onarım, eğitim, denetim işleri ile ilgili teknik, idari ve ticari faaliyetleri gerçekleştirmekle görevli, donatan tarafından görevlendirilmiş yetkili kişiyi,
- Gemi: Adı, tonilatosu ve kullanım amacı ne olursa olsun denizde ve iç sularda kürekten başka bir aletle yola çıkabilen aracı,
- Gemi güvenlik zabiti: Gemide kaptana karşı sorumlu olan; gemi güvenlik planının sürdürülmesi ve uygulanması da dâhil olmak üzere gemi güvenliğinden, şirket güvenlik sorumlusu ve liman tesisi güvenlik sorumlusu ile ilişkilerden sorumlu olmak üzere şirket tarafından atanan kaptan ya da gemi zabitlerinden birini,
- Gemi İnsanları Bilgi Sistemi (GİBS): Gemiadamlarının sicil, yeterlik, uzmanlık, cüzdan, eğitim, sınav, deniz hizmeti kayıtlarının yer aldığı, gemiadamı başvuru ve onay işlemlerinin takip edildiği, gemiadamı sınav işlemlerinin yürütüldüğü ve yetkilendirilmiş eğitim kurumları ile bu kurumlarda öğrenim gören öğrenci ve kursiyerlerin bilgilerinin işlendiği ve yetkilendirmelerinin yapıldığı, Bakanlıkça yönetilen elektronik sistemi,
- Gemiadamı: Geminin kaptanını, zabitelerini, yardımcı sınıf gemiadamlarını, tayfalarını ve yardımcı hizmet personelinin,
- Gemiadamı cüzdanı: Gemiadamı olabilmek için gerekli koşulları taşıyan kişilere verilen ve gemiadamı yeterlik ve uzmanlık belgeleri ile belge kanıtlarını da içeren cüzdanı,
- Gemiadamı uzmanlık belgesi: Sözleşmenin II/4, II/5, III/4, III/5, III/7, V/1-1, V/1-2, V/2, V/3, V/4, VI/1, VI/2, VI/3, VI/4, VI/5, VI/6 ve V kurallarına uygun olarak gemiadamı yeterlik belgesi dışında gemiadamlarına verilen ve gemiadamının Sözleşmede belirtilen eğitim, yeterlik veya açık deniz hizmetleriyle ilgili gereklilikleri karşıladığını belirten gemiadamı cüzdanının içerisinde yer alan veya gemiadamlarının kimlik bilgilerini de içerecek şekilde gemiadamları uzmanlık belgesi adı altında bağımsız bir belge olarak düzenlenen belgeleri,
- Gemiadamı yeterlik belgesi: Sözleşmenin II/1, II/2, II/3, II/4, II/5, III/1, III/2, III/3, III/4, III/5, III/6 ve IV/2 kurallarına uygun olarak verilen belge sahibi gemiadamına belgede belirtilen sorumluluk seviyesindeki tüm görevleri yapma hakkı veren, gemiadamı cüzdanının içerisinde yer alan veya gemiadamlarının kimlik bilgilerini de içerecek şekilde gemiadamları yeterlik belgesi adı altında bağımsız bir belge olarak düzenlenen, şekli İdare tarafından belirlenmiş yeterlik belgesini,
- Gemiadamları Komisyonu (GK): İdare tarafından, gemiadamı yeterlik sınavları, elektronik gemiadamı belge başvurularının son kontrol değerlendirilmesinin yapılması, gemiadamı cüzdanlarının basımı, sınav soru bankasının güncellenmesi, kılavuz kaptan uygulama sınavlarının düzenlenmesi ile ilgili görevleri yerine getirmesi için kurulan komisyonu,
- Gemiadamı Merkezi: Bu Yönetmelikte belirtilen Gemiadamları Komisyonunun faaliyetlerini yürüttüğü, İdare tarafından kurulan merkezi,
- Gemiadamları Sağlık Yönergesi: Gemiadamlarının sağlık durumları ve sağlık işlemleriyle ilgili gerekliliklerin belirlenmesi amacıyla Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan Yönergeyi,
- Genel Müdür: Bakanlık Denizcilik Genel Müdürlüğü,
- Görev başı eğitimi: Aday kılavuz kaptan ehliyeti dahil herhangi bir kılavuz kaptan ehliyetine sahip kişilerin, ilk defa yetkilendirilecekleri kılavuzluk hizmet sahalarında görev başlanmadan önce almaları gereken fiili kılavuzluk eğitimini,
- Gros tonilato (GT): Geminin, 28/5/1979 tarihli ve 7/17652 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan 1969 Gemilerin Tonilatolarını Ölçme Uluslararası Sözleşmesi ile 12/3/2009 tarihli ve 27167 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gemilerin Tonilatolarını Ölçme Yönetmeliğine uygun olarak düzenlenmiş belgesinde gösterilen ve gemi ve su aracının kapalı hacimlerinin tespit edilmiş değeri,
- Güverte deniz hizmeti: Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılan personelin, bu komutanlıklara ait gemilerin güverte bölümlerinde, bu Yönetmelikte tanımlanan hükümler doğrultusunda çalıştıkları süreleri,
- IMO: Uluslararası Denizcilik Örgütünü,
- İdare: Bakanlık Denizcilik Genel Müdürlüğünü,
- İkinci makinist: Sözleşmenin III/3 Kuralı ve 2.1.1 paragrafında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara sahip toplam 750 kW (dahil)-3000 kW (hariç) arasındaki ana makine gücü ile yürütülen gemilerde ikinci makinist olarak görev yapan ve gemi başmakiniistinden sonra gelen gemiadamını,

- dd) Kabotaj seferi: Liman sefer bölgesi sınırları aşarak Türkiye limanları arasında yapılan seferleri,
- ee) Kaptan: Sözleşmenin II/2 Kuralı ve 4.2 paragrafında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan 500 GT (dâhil) - 3000 GT (hariç) arasındaki gemileri sevk ve idaresi altında bulunduran gemiadamını,
- ff) Kılavuz kaptan: Gemi kaptanının sorumluluğu esas olmak üzere, sahip olduğu kılavuz kaptan yeterliği ile geminin seyir ve manevrasına yönelik konularda gemi kaptanına danışmanlık yapan kişiyi,
- gg) Kılavuzluk hizmet bölgesi: Hizmet koşulları İdare tarafından belirlenen kılavuzluk hizmeti vermek için yetkilendirilmiş teşkilatların hizmet vereceği sahayı/tesisi,
- ğg) Kılavuzluk teşkilatı: Kılavuzluk hizmet bölgesi içerisinde İdare tarafından görevlendirilmiş kılavuzluk veya kılavuzluk ile römorkörcülük hizmetlerini birlikte veren teşkilatı,
- hh) Kutup suları: 1974 Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi (SOLAS) Bölüm XIV’de tanımlanan Kuzey Kutbu (Arctic water) suları ve/veya Güney Kutbu sahasını (Antarctic area),
- ıı) Liman başkanlığı: Bakanlık taşra teşkilatı bölge liman başkanlıkları ile bölge liman başkanlıklarına bağlı liman başkanlıklarını,
- ii) Liman seferi: Liman başkanlığının belirlenmiş idari sınırları içinde kalan deniz alanında yapılan seferi,
- jj) Makine deniz hizmeti: Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılan personelin, bu komutanlıklara ait gemilerin makine bölümlerinde, bu Yönetmelikte tanımlanan hükümler doğrultusunda çalıştıkları süreleri,
- kk) Makine zabiti: Sözleşmenin III/1 Kuralında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan, toplam 750 kW (dâhil) - 3000 kW (hariç) arasındaki ana makine gücü ile yürütülen gemilerde görev yapan gemiadamını,
- ll) MARPOL: 3/5/1990 tarihli ve 90/442 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla taraf olunan Denizlerin Gemiler Tarafından Kirlenmesinin Önlenmesine Ait Uluslararası Sözleşmeyi ve eklerini,
- mm) Ortaöğretim kurumu: Milli Eğitim Bakanlığı mevzuatına göre ortaokuldan sonra dört yıllık eğitim ve öğretim veren, resmî ve özel örgün veya yaygın eğitim kurumlarının her birini,
- nn) Sınırlı başmakini: Sözleşmenin III/3 Kuralında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan, toplam 750 kW’den küçük ana makine gücü ile yürütülen ve yakın kıyusal sefer bölgesinde çalışan gemi makinelerinin çalıştırılması ile bakım, tutum ve onarımından sorumlu gemiadamını,
- oo) Sınırlı kaptan: Sözleşmenin II/3 Kuralının 5 inci ve 6 ncı paragrafında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara sahip, 500 GT’den küçük ve yakın kıyusal sefer bölgesinde çalışan gemiyi sevk ve idaresi altında bulunduran gemiadamını,
- öö) Sınırlı makine zabiti: Sözleşmenin III/1 Kuralında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan, toplam 750 kW’den küçük ana makine gücü ile yürütülen ve yakın kıyusal sefer bölgesinde çalışan gemilerde makine zabiti olarak görev yapan ve gemi başmakiniinden sonra gelen gemiadamını,
- pp) Sınırlı vardiya zabiti: Sözleşmenin II/3 Kuralının 3 üncü ve 4 üncü paragrafında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan, 500 GT’den küçük ve yakın kıyusal sefer bölgesinde çalışan gemilerde vardiya zabiti olarak görev yapan ve gemi kaptanından sonra gelen gemiadamını,
- rr) Sözleşme: 26/8/2003 tarihli ve 2003/6109 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile taraf olunan Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkında Uluslararası Sözleşmeyi ve eklerini (STCW),
- ss) Stajyer: Gemiadamı olmak için eğitim gören ve ilgili mevzuatta bu nitelikte olduğu belirtilen kişiyi,
- şş) Tahditli Telsiz Operatörü (ROC): Uluslararası Telsiz Tüzüğü (ITU/RR) gereklerine göre İdare tarafından verilmiş Küresel Deniz Tehlike ve Emniyet Sistemi (GMDSS) tahditli telsiz yeterlik belgesi olanları,
- tt) Tayfa: Geminin güverte, makine ve kamara bölümlerinde çalışan ve gemi kaptanı, gemi zabiti ve stajyerler dışında kalan gemiadamını,
- uu) Usta gemici: Sözleşmenin II/5 Kuralı hükümlerine uygun niteliklere ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan gemiadamını,
- üü) Usta makine tayfası: Sözleşmenin III/5 Kuralı hükümlerine uygun niteliklere ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan gemiadamını,
- vv) Uzakyol başmühendisi/başmakini: Sözleşmenin III/2 Kuralı ve 2.1.2 paragrafında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan, yürütme gücü ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemide başmühendis/başmakini olarak görev yapan ve gemi makinelerinin çalıştırılması ile bakım, tutum ve onarımından sorumlu gemiadamını,
- yy) Uzakyol birinci zabiti: Sözleşmenin II/2 Kuralı ve 2.1.1 paragrafında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan, tonilato ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemide birinci zabıt olarak görev yapan ve gemi kaptanından sonra gelen gemiadamını,
- zz) Uzakyol ikinci mühendisi/makinisti: Sözleşmenin III/2 Kuralı ve 2.1.1 paragrafında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan, yürütme gücü ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemide ikinci mühendis/makinist olarak görev yapan ve gemi başmühendisi/makinistinden sonra gelen gemiadamını,
- aaa) Uzakyol kaptan: Sözleşmenin II/2 Kuralı ve 2.1.2 paragrafında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan, tonilato ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemiyi sevk ve idaresi altında bulunduran gemiadamını,
- bbb) Uzakyol vardiya mühendisi/makinisti: Sözleşmenin III/1 Kuralında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan, yürütme gücü ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemide vardiya mühendisi/makinisti olarak görev yapan gemiadamını,
- ccc) Uzakyol vardiya zabiti: Sözleşmenin II/1 Kuralında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan, tonilato ve sefer bölgesi sınırlaması olmaksızın her türlü gemide vardiya zabiti olarak görev yapan gemiadamını,
- ççç) Vardiya zabiti: Sözleşmenin II/1 Kuralında tanımlı ve İdarenin bu Yönetmelikte öngördüğü şartlara uyan, 500 GT (dâhil) - 3000 GT (hariç) arasındaki gemilerde vardiya zabiti olarak görev yapan gemiadamını,
- ddd) Yakın kıyusal sefer: Kabotaj sefer bölgesi sınırları aşarak, Karadeniz’de, Akdeniz’de, Kızıldeniz’de ve İspanya’nın Fransa sınırına kadar kuzey kıyıları da kapsayan Finistre Burnu ile Dakhla Limanı güney sınırını birleştiren çizginin doğusunda kalan deniz alanına yapılan seferleri,
- eee) YDS: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (ÖSYM) tarafından yapılan Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
- fff) Yetkilendirilmiş eğitim kurumu: Verdiği eğitimin Sözleşmeye uygunluğu İdare tarafından akredite edilerek yetkilendirilmiş Milli Eğitim Bakanlığı, Yükseköğretim Kurulu ve Milli Savunma Bakanlığına bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarını,
- ggg) Yolcu: Gemiadamları ve donatanın, işletenin, kaptanın ve gemiadamlarının gemide bulunan eş ve çocuklarını, donatan ya da işverenin temsilcisi ve çalışanlarını, taşınan hayvanların çobanlarını, gemilerin her türlü makine, güverte teçhizat ve ekipmanlarının kontrolü, testi, bakımı ve onarımı için yetkili, sorumlu veya teknik servis elemanlarını, turizm işletmeli belgeli gemilerin rehberlerini, bilim gemilerinde çalışan bilim insanları ve benzeri personel, balıkçı gemilerinde gemi personeli haricinde balık avlamak ve depolamak amacıyla sefere katılan kişileri, ayrıca kaptanın denizde can kurtarma, güvenlik ve profesyonel sualtı çalışmaları görevlerinden dolayı gemiye aldığı kişiler dışındaki gemide ücretli ya da ücretsiz taşınan bir yaşından büyük kişileri,
- ğğğ) Yürütme gücü: Gemi ana makinesi ya da makinelerinin toplam ve en büyük sürekli çıkış gücü olarak kabul edilen ve gemi tasdiknamesi ile diğer resmî belgelerde yazılı kilovat (kW) cinsinden belirtilen gücü (1 kilovat (kW) = 1,34 beygir gücü (bhp), 1 beygir gücü (bhp) = 0,746 kilovat (kW) almaktadır),
- ifade eder.
- (2) Bu Yönetmelikte yer alan ancak bu maddede yer almayan terimler için ilgili mevzuat ve taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalarda/sözleşmelerde belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ KISIM

Gemiadamı Yeterlikleri ve Sertifikaları

BİRİNCİ BÖLÜM

Yeterlik Sınıfları ve Dereceleri

Yeterlik sınıfları ve dereceleri

MADDE 4- (1) Güverte sınıfı gemiadamlarının yeterlik sınıf ve dereceleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Tayfalar: Gemicî, usta gemicî ve güverte lostromosu.

b) Kaptan ve güverte zabıtları: Sınırlı vardiya zabiti, sınırlı kaptan, vardiya zabiti, birinci zabıt, kaptan, uzakyol vardiya zabiti, uzakyol birinci zabiti ve uzakyol kaptanı.

(2) Makine sınıfı gemiadamlarının yeterlik sınıf ve dereceleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Tayfalar: Yağcı, usta makine tayfası ve makine lostramosu.

b) Başmühendis/başmakineci ve makine zabıtları: Sınırlı makine zabiti, sınırlı başmakineci, makine zabiti, ikinci makineci, başmakineci, uzakyol vardiya makineci/mühendisi, uzakyol ikinci makineci/mühendisi ve uzakyol başmakineci/başmühendisi.

(3) Yardımcı sınıf gemiadamlarının yeterlik sınıf ve dereceleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Telsiz zabıtları: 4/6/2004 tarihli ve 25482 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Telsiz Operatör Yeterlikleri ve Sınav Yönetmeliğine göre düzenlenen kısa mesafe telsiz operatörü, uzun mesafe telsiz operatörü, GMDSS tahditli telsiz operatörü, GMDSS genel telsiz operatörü ve telsiz elektronik zabiti.

b) Elektrik ve elektronikçiler: Elektro-teknik tayfası ve elektro-teknik zabiti.

c) Sağlık zabıtları: Hemşire, sağlık memuru ve doktor.

ç) Stajyerler: Güverte stajyeri ve makine stajyeri.

d) Yardımcı hizmetliler: Kamarot ve aşçı.

(4) Yat sınıfı gemiadamlarının yeterlik sınıf ve dereceleri aşağıda belirtilmiştir:

a) 149 GT yat kaptanı.

b) 499 GT yat kaptanı.

c) Sınırsız yat kaptanı.

(5) Balıkçı sınıfı gemiadamlarının yeterlik sınıf ve dereceleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Balıkçı gemisi güverte tayfası.

b) Balıkçı gemisi kaptanı.

c) Açık deniz balıkçı gemisi kaptanı.

Yeterlik sınırları ve gemi cinsleri

MADDE 5-(1) Kaptanlar ve güverte zabıtları ile başmühendis/başmakineci ve makine zabıtlarına, Sözleşmenin ilgili kurallarına uygun olarak verilecek yeterliklerin nitelikleri ve şartları aşağıda belirtilmiştir:

a) Kaptan ve güverte zabıtlarından;

1) 500 GT’den küçük ve yakın kıyıl sefer yapan gemilerde çalışacaklar,

2) 500 GT (dâhil)– 3000 GT (hariç) arası gemilerde çalışacaklar,

3) 3000 GT ve daha büyük gemilerde çalışacaklar,

için yeterliklerin nitelikleri ve şartları ayrı ayrı belirlenir.

b) Başmühendis/başmakineci ve makine zabıtlarından;

1) Toplam 750 kW’den küçük ana makine gücü ile yürütülen ve yakın kıyıl sefer yapan gemilerde çalışacaklar,

2) Toplam 750 kW (dâhil)– 3000 kW (hariç) arası ana makine gücü ile yürütülen gemilerde çalışacaklar,

3) Toplam 3000 kW ve daha büyük ana makine gücü ile yürütülen gemilerde çalışacaklar,

için yeterliklerin nitelikleri ve şartları ayrı ayrı belirlenir.

(2) İdare bu Yönetmelik ve Eğitim Yönergesinde aranan kriterleri tam olarak sağlayamayan gemiadamları için sefer bölgesi, gemi tipi, gemi büyüklüğü, toplam ana makine gücü ve çalışılacak görev gibi yeterlik hakkının kullanımına yönelik kısıtlamaları Donatım Yönergesi ile belirleyebilir.

(3) Bu Yönetmelikte geçen gemi cinsleri, Bakanlık tarafından düzenlenen gemi belgelerinde belirtilen gemi cinsini ifade eder.

(4) İdare, Türk bayraklı gemilerin gemiadamları ile donatımı bakımından, gemilerin sahip oldukları teknik imkânların çeşitliliği ve kapsamı, seyir sahalarının kendine özgü koşulları, seferin niteliği, yakınlığı ya da süresinin kısalığı, meydana gelen acil ve beklenmedik olaylar ve gemiadamı ihtiyacını göz önünde bulundurarak birinci fıkrada belirtilen yeterliklerin GT ve kW değerlerinde değişiklik yapabilir, gemilerin Donatım Yönergesinde belirlenen gemiadamı sayılarında ve yeterliklerinde indirimle gidilerek donatılmasına veya gemiadamlarının daha üst yeterlik kapsamındaki gemilerde ve sefer bölgelerinde görev yapmalarına izin verebilir.

(5) İdare, dördüncü fıkrada belirtilen durumlar haricinde aşağıdaki şartlarda gemilerin indirimli gemiadamı sayı ve yeterlikleriyle donatılmasını belirlemeye yetkilidir:

a) Bir geminin periyodik olarak insansız bırakılan makine dairesi özelliği ve bu çerçevede 24 saat insansız işletilebilen makine dairesine sahip olduğunun belgelendirilmesi halinde.

b) Yurtdışında bir geminin Donatım Yönergesinde belirtilen gemiadamı sayısının herhangi bir nedenle eksilmesi durumunda, seferin niteliği, yakınlığı ya da süresinin kısalığı dikkate alınarak geçici seferlik veya kısa süreli belge yayınlamak suretiyle eksik gemiadamı ile seferin tamamlanması uygun görüldüğü hallerde.

c) Yurtdışında bir geminin Donatım Yönergesinde belirtilen gemiadamı sayısının herhangi bir nedenle eksilmesi ve bu fıkranın (b) bendinin uygulanmadığı durumlarda, eksik gemiadamı yerine ilk Türk limanına varışında işlerine son verilmesi şartıyla aynı yeterlik derecelerinde yabancı uyruklu gemiadamı çalıştırılabilmesi hallerinde.

ç) Tarihsel ve kültürel değere sahip, ülkenin tanıtımına olumlu bir şekilde katkısı olan, sürekli faal durumda olmayan ve tarifeli sefer yapmayan yolcu gemilerinin donatımında, geminin kamara ve yatak kapasitesi ile sınırlı olmak şartıyla.

d) Uzak sefer bölgesinde belirli seferlere bağlanmış ancak, yabancı bir ülkenin yakın kıyıl sefer bölgesi içinde çalışan gemilerin, o ülke kurallarına aykırı olmamak kaydıyla Donatım Yönergesinde belirtilen yakın kıyıl sefer bölgesi gereklerine göre donatımında.

İKİNCİ BÖLÜM

Gemiadamı Yeterlik Şartları

Güverte sınıfı tayfalar

MADDE 6- (1) Gemicici olmak için müracaat edenlerden, on altı yaşını bitirmiş olmak ve *en az* ortaöğretim mezunu olmak koşulu ile;

a) Eğitim Yönergesi ile belirlenen gemicici eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamış olmak veya,

b) Askerlik görevini güverte eri olarak yaptığını terhis belgesi ile belgelemek, şartlarından birini yerine getirenlerden, İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar gemicici yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(2) Usta gemicici olmak için müracaat edenlerden on sekiz yaşını bitirmiş olmak koşulu ile;

a) Gemicici yeterliği ile en az on sekiz ay deniz hizmetine sahip olmak veya,

b) Sözleşmede öngörülen A-II/5 eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamış olmak kaydıyla gemicici yeterliğiyle on iki ay deniz hizmetine sahip olmak,

şartlarından birini yerine getirenler usta gemicici yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(3) Güverte lostramosu olmak için müracaat edenlerden;

a) Usta gemicici yeterliği ile en az yirmi dört ay deniz hizmetine sahip olmak veya,

b) Deniz Kuvvetleri Komutanlığında veya Sahil Güvenlik Komutanlığında;

1) Bir yılı güverte deniz hizmeti olmak üzere en az iki yıl görevde bulunup ayrılan güverte sınıfı astsubay olmak veya,

2) İkmal veya idari sınıf astsubay olup beş yıl güverte deniz hizmetinde bulunmuş olmak veya,

3) Güverte branşlarında üç yıldan daha fazla sözleşmeli astsubay, uzman erbaş ya da er olarak görev yapmak,

şartlarından birini yerine getirenler güverte lostramosu yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(4) İdare tarafından;

a) Gemicici yeterliği olanlara bu yeterlikle, iki aydan az olmamak kaydıyla deniz hizmetlerini belgelendirmeleri halinde,

b) Usta gemicici veya güverte lostramosu yeterliği olanlara doğrudan,

seyir vardiyası tutma belgesi verilir.

Sınırlı vardiya zabiti

MADDE 7-(1) Sınırlı vardiya zabiti olmak için müracaat edenlerden asgari ROC yeterlik belgesine sahip olmak ve en az ortaöğretim mezunu olmak koşulu ile;

- Güverte lostromosu yeterliğine sahip olup, Sözleşmede öngörülen A-II/3 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun eğitimi yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak veya,
- Sözleşmede öngörülen A-II/3 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ortaöğretim düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun olmak ve en az altı ayı liman seferi dışında olmak üzere toplam on iki ay deniz eğitimini gemide tamamlamak veya,
- Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığında en az üç yıl güverte deniz hizmetini tamamlayıp ayrılan astsubay veya sözleşmeli astsubaylardan;

- 1) Seyir branşı mezunu astsubay olmak veya,
 - 2) Sözleşmede öngörülen A-II/3 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ortaöğretim düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun sözleşmeli astsubay olmak veya,
 - 3) Diğer güverte branşlarından mezun astsubay veya sözleşmeli astsubay olup ilave olarak Eğitim Yönergesinde belirtilen seyir ve gemi idaresi kursunu yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak veya,
 - ç) Yetkilendirilmemiş denizcilikle ilgili okulların güverte bölümlerinden mezun olup, ilave olarak Sözleşmede öngörülen A-II/3 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun eğitimi yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak ve en az altı ayı liman seferi dışında olmak üzere toplam on iki ay deniz eğitimini gemide tamamlamak veya,
 - d) 149 GT veya üzeri yat kaptanı yeterliğiyle tam boyu on beş metre ve üzerinde olan ticari yatlarda, ilkel yapıli ahşap gemilerde, yolcu motorlarında veya gezinti (tenezzüh) teknelerinde toplam 36 ay süreyle çalıştığını belgelemek ve Sözleşmede öngörülen A-II/3 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun eğitimi yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak,
- şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar, sınırlı vardiya zabiti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Sınırlı kaptan

MADDE 8- (1) Sınırlı kaptan olmak için müracaat edenlerden en az ROC yeterlik belgesine sahip olmak koşulu ile;

- Sınırlı vardiya zabiti yeterliği ile en az yirmi dört ay deniz hizmetine sahip olmak veya,
 - Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığında en az dört yıl güverte deniz hizmetini tamamlayıp ayrılan astsubay veya sözleşmeli astsubaylardan;
- 1) Seyir branşı mezunu astsubay olmak veya,
 - 2) Porsun branşı mezunu astsubay olmak ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı bağlı gemilerde en az iki yıl Komutan veya II. Komutan olarak görev yapmış olmak veya,
 - 3) Sözleşmede öngörülen A-II/3 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ortaöğretim düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun sözleşmeli astsubay olmak veya,
 - 4) Diğer güverte branşlarından mezun astsubay veya sözleşmeli astsubay olup ilave olarak Eğitim Yönergesinde belirtilen seyir ve gemi idaresi kursunu yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak veya,
 - c) Uzakyol vardiya zabiti veya vardiya zabiti yeterliğine sahip olarak bu yeterliklerle yirmi dört ay deniz hizmetini tamamlamış olmak,
- şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar sınırlı kaptan yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Vardiya zabiti

MADDE 9- (1) Vardiya zabiti olmak için müracaat edenlerden en az ROC yeterlik belgesine sahip olmak koşulu ile;

- Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren ön lisans veya lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarının güverte veya deniz ulaştırma işletme bölümlerinden mezun olmak ve liman seferi dışında çalışan İdare tarafından nitelikleri belirlenen gemilerde en az altı ayı köprü üstünde eğitim olmak üzere toplam on iki ay deniz eğitimini gemide tamamlamak veya,
 - b) En az ortaöğretim mezunu olmak şartıyla, Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programını uygulayan İdare tarafından yetkilendirilmiş dört yarıyıl süreli kurslardan mezun olmak ve liman seferi dışında çalışan İdare tarafından nitelikleri belirlenen gemilerde en az altı ayı köprü üstünde eğitim olmak üzere toplam on iki ay deniz eğitimini gemide tamamlamak veya,
 - c) Sınırlı kaptan yeterliği ile en az yirmi dört ay deniz hizmetini yaptıktan sonra Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun eğitimi yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,
 - ç) Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığında en az beş yıl güverte deniz hizmetini tamamlayıp ayrılan astsubay veya sözleşmeli astsubaylardan;
- 1) Seyir branşı mezunu astsubay olmak veya,
 - 2) Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ön lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun sözleşmeli astsubay olmak veya,
 - 3) Diğer güverte branşlarından mezun astsubay olup ilave olarak Eğitim Yönergesinde belirtilen seyir ve gemi idaresi kursunu yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak veya,
 - d) 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu kapsamında Deniz Kuvvetleri Komutanlığına dış kaynaktan temin edilen subaylardan en az beş yıl güverte deniz hizmetini tamamlamak ve Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda görmek,
- şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar vardiya zabiti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(2) Deniz Harp Okulundan kendi isteği, akademik başarısızlık, sağlık veya disiplin sebepleriyle bitirmeden ayrılanlardan, Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programını eğitim ve öğretimleri sırasında gördüklerini belgeleyenlere, en az ROC yeterlik belgesini haiz olmaları, Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce şartını sağlamaları ve yetkilendirilmiş bir eğitim kurumu koordinesinde liman seferi dışında çalışan İdare tarafından nitelikleri belirlenen gemilerde en az altı ayı köprü üstünde eğitim olmak üzere toplam on iki ay deniz eğitimini gemide tamamlamaları şartıyla İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar vardiya zabiti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(3) Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programını eğitim ve öğretimleri sırasında görerek vardiya zabiti yeterlik belgesini alanlar, Gemiadamı Donatımında Asgari Emniyet Belgelerinde iki uzakyol vardiya zabiti yeterliğine sahip personel ile donatılması öngörülen gemilerde uzakyol vardiya zabitlerinden birinin yerine gemide görev yapabilirler.

(4) Bu maddede belirtilen şartları sağlayarak sınırlı kaptan yeterliğinden vardiya zabiti yeterliğine geçmek için başvuran gemiadamlarının, sınırlı kaptan yeterliği ile alt yeterliklerde yapmış olduğu deniz hizmetleri başvurularında dikkate alınır. Bu kişilerin sınırlı kaptan yeterlik belgesi iptal edilmez ancak bu yeterlik belgesi ile yapılan hizmetleri vardiya zabitinden sonraki terfi başvurularında dikkate alınmaz.

Birinci zabıt

MADDE 10- (1) Birinci zabıt olmak için müracaat edenlerden en az ROC yeterlik belgesine sahip olmak koşulu ile;

- Vardiya zabiti yeterliği ile 500 GT ve daha büyük gemilerde liman seferi dışında en az otuz altı ay vardiya zabiti yaptıktan sonra, Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programını yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,
 - b) Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığında en az yedi yıl güverte deniz hizmetini tamamlayıp ayrılan astsubay veya sözleşmeli astsubaylardan;
- 1) Seyir branşı mezunu astsubay olmak ve Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,
 - 2) Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ön lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun sözleşmeli astsubay olup Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,
 - 3) Diğer güverte branşlarından mezun astsubay olup ilave olarak Eğitim Yönergesinde belirtilen seyir ve gemi idaresi kursu ile Sözleşmede

öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,

c) 926 sayılı Kanun kapsamında Deniz Kuvvetleri Komutanlığına dış kaynaktan temin edilen subaylardan en az yedi yıl güverte deniz hizmetini tamamlamak ve Sözleşmede öngörülen A-II/1 ve A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak, şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar birinci zabıt yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Kaptan

MADDE 11- (1) Kaptan olmak için müracaat edenlerden en az ROC yeterlik belgesine sahip olmak koşulu ile;

a) Birinci zabıt yeterliği ile 500 GT ve daha büyük gemilerde liman seferi dışında en az otuz altı ay birinci zabıtlık yapmak veya,

b) Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığında en az bir yılı gemi komutanlığı olmak koşulu ile en az on yıl güverte deniz hizmetini tamamlayıp ayrılmış olan astsubay veya sözleşmeli astsubaylardan;

1) Seyir branşı mezunu astsubay olmak ve Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,

2) Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ön lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun sözleşmeli astsubay olup Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,

c) 926 sayılı Kanun kapsamında Deniz Kuvvetleri Komutanlığına dış kaynaktan temin edilen subaylardan en az bir yılı gemi komutanlığı olmak koşulu ile en az on yıl güverte deniz hizmetini tamamlamak ve Sözleşmede öngörülen A-II/1 ve A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar kaptan yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(2) Uzakyol vardiya zabiti yeterliğiyle 500 GT ve daha büyük gemilerde liman seferi dışında en az otuz altı ay uzakyol vardiya zabıtlığı yapmış olarak uzakyol birinci zabıt yeterliğine sahip olanlar, İdarenin öngördüğü ek yeterlik sınavında başarılı olmaları halinde kaptan yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Uzakyol vardiya zabiti

MADDE 12-(1) Tonaj ve sefer bölgesi sınırı olmaksızın bütün gemilerde uzakyol vardiya zabiti olmak için müracaat edenlerden; en az ROC yeterlik belgesine sahip olmak koşulu ile;

a) Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programını uygulayan lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarının güverte veya deniz ulaştırma işletme mühendisliği bölümlerinde Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programını başarı ile tamamlamak ve liman seferi dışında çalışan 500 GT ve daha büyük gemilerde en az altı ayı köprü üstünde eğitim olmak üzere toplam on iki aylık deniz eğitimini tamamlamak veya,

b) Deniz Harp Okulu mezunu olanlar ile İdarece Sözleşmede öngörülen A-II/1 Kısım ile uyumlu müfredat programına göre lisans düzeyinde yetkilendirilen eğitim kurumlarından mezun olup 926 sayılı Kanun kapsamında dış kaynaktan temin edilen ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılan deniz sınıfı subaylardan; en az üç yıl güverte deniz hizmetine sahip olmak veya liman seferi dışında çalışan 500 GT ve daha büyük gemilerde en az altı ayı köprü üstünde eğitim olmak üzere toplam on iki aylık deniz eğitimini gemide tamamlamak veya,

c) Birinci zabıt yeterliğini haiz olmak, şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar uzakyol vardiya zabiti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Uzakyol birinci zabiti

MADDE 13- (1) Uzakyol birinci zabiti yeterliği almak için müracaat edenlerden; en az ROC yeterlik belgesine sahip olmak koşulu ile;

a) Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programını uygulayan İdare tarafından yetkilendirilmiş lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun olup, uzakyol vardiya zabiti yeterliği ile 500 GT ve daha büyük gemilerde liman seferi dışında en az otuz altı ay vardiya zabıtlığı yapmış olmak veya,

b) Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programını tamamlamadan uzakyol vardiya zabiti yeterliğine sahip olanların 500 GT'den büyük gemilerde liman seferi dışında en az otuz altı ay vardiya zabıtlığı yaptıktan sonra, Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programını yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,

c) Deniz Harp Okulu mezunu olanlar ile İdarece Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programına göre lisans düzeyinde yetkilendirilen eğitim kurumlarından mezun olup 926 sayılı Kanun kapsamında dış kaynaktan temin edilen ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılan deniz sınıfı subaylardan; en az beş yıl güverte deniz hizmetini tamamlayıp; Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,

ç) Kaptan yeterliğini haiz olmak, şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar uzakyol birinci zabiti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Uzakyol kaptan

MADDE 14- (1) Uzakyol kaptanı yeterliği almak için müracaat edenlerden; en az ROC yeterlik belgesine sahip olmak koşulu ile;

a) Uzakyol birinci zabıt yeterliği ile 500 GT ve daha büyük gemilerde liman seferi dışında en az otuz altı ay birinci zabıtlık yapmak veya,

b) Deniz Harp Okulu mezunu olanlar ile İdarece Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programına göre yetkilendirilen lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun olup 926 sayılı Kanun kapsamında dış kaynaktan temin edilen ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılan deniz sınıfı subaylardan; en az bir yılı gemi komutanlığı olmak üzere en az yedi yıl güverte deniz hizmetini tamamlayıp; Sözleşmede öngörülen A-II/2 Kısım ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar uzakyol kaptanı yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Liman ve kabotaj seferinde çalışacak kaptan ve güverte zabıtları

MADDE 15-(1) Kaptan ve güverte zabıtlarının liman ve kabotaj seferinde çalışmaları durumunda ROC yeterliği yerine en az VHF haberleşmesi yapabilecek yeterlikte olduğunu gösteren kısa veya uzun mesafe telsiz ehliyetine sahip olmaları yeterlidir.

Makine sınıfı tayfalar

MADDE 16- (1) Yağcı olmak için müracaat edenlerden; on altı yaşını bitirmek ve en az ortaöğretim mezunu olmak koşulu ile;

a) Eğitim Yönergesi ile belirlenen yağcı eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamış olmak veya,

b) Askerlik görevini makine eri olarak yaptığını terhis belgesi ile belgelemek,

şartlarından birini yerine getirenlerden, İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar yağcı yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(2) Usta makine tayfası olmak için müracaat edenlerden; on sekiz yaşını bitirmiş olmak koşulu ile yağcı yeterliği ile;

a) En az on iki aylık deniz hizmetine sahip olmak veya,

b) Sözleşmede öngörülen A-III/5 eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamış olmak kaydıyla yağcı yeterliğiyle altı ay makine sınıfı deniz hizmetine sahip olmak,

şartlarından birini yerine getirenler usta makine tayfası yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(3) Makine lostromosu olmak için müracaat edenlerden;

a) Usta makine tayfası yeterliği ile en az yirmi dört ay makine sınıfı deniz hizmetine sahip olmak veya,

b) Deniz Kuvvetleri Komutanlığında veya Sahil Güvenlik Komutanlığında;

1) Bir yılı makine deniz hizmeti olmak üzere en az iki yıl görevde bulunup ayrılan makine veya elektrik sınıfı astsubay olmak veya,

2) Makine branşlarında üç yıldan daha fazla sözleşmeli astsubay, uzman erbaş ya da er olarak görev yapmak, şartlarından birini yerine getirenler makine lostromosu yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(4) İdare tarafından;

a) Yağcı yeterliği olanlara bu yeterlikle, iki aydan az olmamak kaydıyla deniz hizmetlerini belgelendirmeleri halinde,

b) Usta makine tayfası ve makine lostromosu yeterliği olanlara doğrudan, makine vardiyası tutma belgesi verilir.

Sınırlı makine zabiti

MADDE 17- (1) Sınırlı makine zabiti olmak için müracaat edenlerden en az ortaöğretim mezunu olmak koşulu ile;

a) Makine lostromosu yeterliğine sahip olup, Sözleşmede öngörülen A-III/1-10 Kısmı ile uyumlu müfredat programına uygun eğitimi yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak veya,

b) Sözleşmede öngörülen A-III/1-10 Kısmı ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ortaöğretim düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun olmak ve en az altı ayı gemilerde deniz eğitimi ve en çok altı ayı da yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında yer alan atölye tesislerinde olmak üzere toplam on iki aylık onaylı eğitim programını tamamlamak veya,

c) Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığında en az üç yıl makine deniz hizmetini tamamlayıp ayrılan astsubay veya sözleşmeli astsubaylardan;

1) Çark ya da motor dalı branşı mezunu astsubay olmak veya,

2) Sözleşmede öngörülen A-III/1-10 Kısmı ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ortaöğretim düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun sözleşmeli astsubay olmak veya,

3) Diğer makine branşlardan mezun astsubay veya sözleşmeli astsubay olup ilave olarak Eğitim Yönergesinde belirtilen gemi makineleri kursunu yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak veya,

ç) Yetkilendirilmiş denizcilikle ilgili okulların gemi makineleri ile ilgili bölümlerinden mezun olup, ilave olarak Sözleşmede öngörülen A-III/1-10 Kısmı ile uyumlu müfredat programına uygun sınırlı makine zabiti eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak ve en az altı ayı gemilerde deniz eğitimi ve en çok altı ayı da yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında yer alan atölye tesislerinde olmak üzere toplam on iki aylık onaylı eğitim programını tamamlamak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar sınırlı makine zabiti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Sınırlı başmakinist

MADDE 18- (1) Sınırlı başmakinist olmak için müracaat edenlerden;

a) Sınırlı makine zabiti yeterliği ile en az yirmi dört ay makine sınıfı deniz hizmetine sahip olmak veya,

b) Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığında en az dört yıl makine deniz hizmetini tamamlayıp ayrılan astsubay veya sözleşmeli astsubaylardan;

1) Çark ya da motor dalı branşı mezunu astsubay olmak veya,

2) Sözleşmede öngörülen A-III/3 Kısmı ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ortaöğretim düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun sözleşmeli astsubay olmak veya,

3) Diğer makine branşlarından mezun veya sözleşmeli astsubay olup ilave olarak Eğitim Yönergesinde belirtilen gemi makineleri kursunu yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak,

c) Uzakyol vardiya mühendisi/makinisti veya makine zabiti yeterliğine sahip olarak bu yeterliklerle yirmi dört ay deniz hizmetini tamamlamış olmak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar sınırlı başmakinist yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Makine zabiti

MADDE 19- (1) Makine zabiti olmak için müracaat edenlerden;

a) Sözleşmede öngörülen A-III/1 Kısmı ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren ön lisans veya lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarının denizcilik ile ilgili bölümlerinden mezun olmak ve en az altı ayı liman seferi dışında çalışan gemilerde deniz eğitimi ve en çok altı ayı da yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında yer alan atölye tesislerinde olmak üzere toplam on iki aylık onaylı eğitim programını tamamlamak veya,

b) En az ortaöğretim mezunu olmak şartıyla, Sözleşmede öngörülen A-III/1 Kısmı ile uyumlu müfredat programını uygulayan ve İdare tarafından yetkilendirilmiş dört yarıyl süreli kurslardan mezun olmak ve en az altı ayı liman seferi dışında çalışan gemilerde deniz eğitimi ve en çok altı ayı da yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında yer alan atölye tesislerinde olmak üzere toplam on iki aylık eğitim programını tamamlamak veya,

c) Sınırlı başmakinist yeterliği ile en az yirmi dört ay makine sınıfı deniz hizmetini yaptıktan sonra Sözleşmede öngörülen A-III/1 Kısmı ile uyumlu müfredat programına uygun eğitimi yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,

ç) Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığında en az beş yıl makine deniz hizmetini tamamlayıp ayrılan astsubay veya sözleşmeli astsubaylardan;

1) Çark ya da motor dalı branşı mezunu astsubay olmak veya,

2) Sözleşmede öngörülen A-III/1 Kısmı ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ön lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun sözleşmeli astsubay olmak veya,

3) Diğer makine branşlarından mezun astsubay olup ilave olarak Eğitim Yönergesinde belirtilen gemi makineleri kursunu yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak veya,

d) 926 sayılı Kanun kapsamında Deniz Kuvvetleri Komutanlığına dış kaynaktan temin edilen subaylardan en az beş yıl makine deniz hizmetini tamamlamak ve Sözleşmede öngörülen A-III/1 kuralı ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar makine zabiti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(2) Deniz Harp Okulundan kendi isteği, akademik başarısızlık, sağlık veya disiplin sebepleriyle bitirmeden ayrılanlardan, Sözleşmede öngörülen A-III/1 kuralı ile ilgili müfredatını eğitim ve öğretimleri sırasında gördüklerini belgeleyenlere, Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce şartını sağlamaları ve en az altı ayı liman seferi dışında çalışan gemilerde deniz eğitimi ve en çok altı ayı da yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında yer alan atölye tesislerinde olmak üzere toplam on iki aylık onaylı eğitim programını tamamlamaları şartıyla İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar makine zabiti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(3) Sözleşmede öngörülen A-III/1 Kısmı ile uyumlu müfredat programını eğitim ve öğretimleri sırasında görerek makine zabiti yeterlik belgesini alanlar, Gemiadamı Donatımında Asgari Emniyet Belgelerinde iki uzakyol vardiya mühendisi/makinisti yeterliğine sahip personel ile donatılması öngörülen gemilerde uzakyol vardiya mühendisi/makinistlerinden birinin yerine gemide görev alabilirler.

(4) Bu maddede belirtilen şartları sağlayarak sınırlı başmakinist yeterliğinden makine zabiti yeterliğine geçmek için başvuran gemiadamlarının, sınırlı başmakinist yeterliği ile alt yeterliklerde yapmış olduğu deniz hizmetleri başvurularında dikkate alınır. Bu kişilerin sınırlı başmakinist yeterlik belgesi iptal edilmez ancak bu yeterlik belgesi ile yapılan hizmetleri makine zabitiinden sonraki terfi başvurularında dikkate alınmaz.

İkinci makinist

MADDE 20- (1) İkinci makinist olmak için müracaat edenlerden;

a) Makine zabiti yeterliği ile toplam 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde en az otuz altı ay makine zabiti yaptıktan sonra Sözleşmede öngörülen A-III/3 kuralı ile uyumlu müfredat programını yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak veya,

b) Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığında en az yedi yıl makine deniz hizmetini tamamlayıp ayrılan astsubay veya sözleşmeli astsubaylardan;

1) Çark ya da motor dalı branşı mezunu olmak ve Sözleşmede öngörülen A-III/3 eğitim programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,

2) Sözleşmede öngörülen A-III/1 Kısmı ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ön lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun sözleşmeli astsubay olup Sözleşmede öngörülen A-III/3 Kısmı ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda görmek veya,

3) Diğer makine branşlarından mezun astsubay olup Eğitim Yönergesinde belirtilen gemi makineleri kursu ile Sözleşmede öngörülen A-III/3 eğitim programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda görmek veya,

c) 926 sayılı Kanun kapsamında Deniz Kuvvetleri Komutanlığına dış kaynaktan temin edilen subaylardan en az yedi yıl makine deniz hizmetini tamamlamak ve Sözleşmede öngörülen A-III/1 ve A-III/3 eğitim programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar ikinci makinist yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Başmakinist

MADDE 21- (1) Başmakinist olmak için müracaat edenlerden;

a) İkinci makinist yeterliği ile 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde en az otuz altı ay ikinci makinistlik yapmak veya, b) Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığında en az bir yılı başçarkçı olmak koşulu ile en az on yıllık makine deniz hizmetini tamamlayıp ayrılmış olan astsubay veya sözleşmeli astsubaylardan;

1) Çark yada motor dalı branşı mezunu astsubay olmak ve Sözleşmede öngörülen A-III/2 Kısmı ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,

2) Sözleşmede öngörülen A-III/1 Kısmı ile uyumlu müfredat programına uygun eğitim veren en az ön lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun sözleşmeli astsubay olup Sözleşmede öngörülen A-III/3 Kısmı ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,

c) 926 sayılı Kanun kapsamında Deniz Kuvvetleri Komutanlığına dış kaynaktan temin edilen subaylardan en az bir yılı başçarkçılık yapmak koşulu ile en az on yıllık makine deniz hizmetini tamamlamak ve Sözleşmede öngörülen A-III/1 ve A-III/3 eğitim programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar başmakinist yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(2) Uzakyol vardiya mühendisi yeterliğiyle toplam 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde liman seferi dışında en az otuz altı ay uzakyol vardiya mühendisliği yapmış olarak uzakyol ikinci mühendisi yeterliğine sahip olanlar, İdarenin öngördüğü ek yeterlik sınavında başarılı olmaları halinde başmakinist ek yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Uzakyol vardiya mühendisi/makinisti

MADDE 22- (1) Uzakyol vardiya mühendisi/makinisti olmak için müracaat edenlerden;

a) Sözleşmede öngörülen A-III/1 Kısmı ile uyumlu müfredat programını uygulayan lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarının gemi makineleri işletme mühendisliği bölümlerinde A-III/1 müfredatını başarı ile tamamlamak (uzakyol vardiya makinisti) veya bu bölümlerden mezun olmak (uzakyol vardiya mühendisi) şartıyla ve en az altı ayı liman seferi dışında çalışan toplam 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi ve en çok altı ayı da yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında yer alan atölye tesislerinde olmak üzere toplam on iki aylık eğitim programını tamamlamak veya,

b) Deniz Harp Okulu mezunu olanlar ile İdarece Sözleşmede öngörülen A-III/1 Kısmı ile uyumlu müfredat programına göre lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun olup 926 sayılı Kanun kapsamında dış kaynaktan temin edilen ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılan deniz sınıfı subaylardan; en az üç yıl makine deniz hizmetine sahip olmak veya en az altı ayı liman seferi dışında çalışan toplam 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi ve en çok altı ayı da yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında yer alan atölye tesislerinde olmak üzere toplam on iki aylık eğitim programını tamamlamak veya,

c) Mesleki yeterliği gemi inşa mühendisi, gemi inşa ve gemi makineleri mühendisi, gemi ve deniz teknolojileri mühendisi veya makine mühendisi olup, Sözleşmede öngörülen A-III/1 Kısmı ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini uzakyol vardiya mühendisliği eğitimi için yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak ve gemi inşa, gemi inşa ve gemi makineleri ile gemi ve deniz teknolojisi mühendisleri için en az altı ay liman seferi dışında çalışan toplam 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi ve en çok üç ay yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında yer alan atölye tesislerinde olmak üzere toplam dokuz aylık onaylı eğitim programını tamamlamak, makine mühendisleri için ise en az altı ayı yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında yer alan atölye tesislerinde eğitim programı ve en çok altı ayı liman seferi dışında çalışan toplam 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi olmak üzere on iki aylık onaylı eğitim programını tamamlamak veya,

ç) İkinci makinist yeterliğini haiz olmak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar uzakyol vardiya mühendisi/makinisti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Uzakyol ikinci mühendisi/makinisti

MADDE 23- (1) Uzakyol ikinci mühendisi/makinisti yeterliği almak için müracaat edenlerden;

a) Sözleşmede öngörülen A-III/2 Kısmı ile uyumlu müfredat programını uygulayan lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun olup uzakyol vardiya mühendisi/makinisti yeterliği ile toplam 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde en az otuz altı ay vardiya mühendisliği yapmış olmak veya,

b) Sözleşmede öngörülen A-III/2 Kısmı ile uyumlu müfredat programını tamamlamadan uzakyol vardiya mühendisi/makinisti yeterliğine sahip olanların toplam 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde en az otuz altı ay vardiya mühendisi/vardiya makinistliği yaptıktan sonra, Sözleşmede öngörülen A-III/2 Kısmı ile uyumlu müfredat programını yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak veya,

c) Deniz Harp Okulu mezunu olanlar ile İdarece Sözleşmede öngörülen A-III/2 Kısmı ile uyumlu müfredat programına göre lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun olup 926 sayılı Kanun kapsamında dış kaynaktan temin edilen ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılan deniz sınıfı subaylardan; en az beş yıl makine deniz hizmetine sahip olmak; Sözleşmede öngörülen A-III/1 ve A-III/2 Kısmı ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak,

ç) Başmakinist yeterliğini haiz olmak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar uzakyol ikinci mühendisi/makinisti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Uzakyol başmühendisi/başmakinisti

MADDE 24- (1) Uzakyol başmühendisi/başmakinisti yeterliği almak için müracaat edenlerden;

a) Uzakyol ikinci mühendisi/makinisti yeterliği ile toplam 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde en az otuz altı ay ikinci mühendislik/makinistlik yapmak veya,

b) Deniz Harp Okulu mezunu olanlar ile İdarece Sözleşmede öngörülen A-III/1 ve A-III/2 Kısmı ile uyumlu müfredat programına göre lisans düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun olup 926 sayılı Kanun kapsamında dış kaynaktan temin edilen ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılan deniz sınıfı subaylardan; en az bir yılı başçarkçılık olmak üzere en az yedi yıl makine deniz hizmetini tamamlayıp Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan Sözleşmede öngörülen A-III/1 ve A-III/2 Kısmı ile uyumlu müfredat programından öğrenimi esnasında almadığı fark derslerini yetkilendirilmiş eğitim kurumunda tamamlamak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar uzakyol başmühendisi/başmakinisti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

Yardımcı sınıf gemiadamları yeterliklerinin şartları

MADDE 25- (1) Telsiz zabıtları, Telsiz Operatör Yeterlikleri ve Sınav Yönetmeliğinde tanımlanan yeterlik belgesine sahip kişilerdir.

(2) Elektro-teknik tayfası olmak için müracaat edenlerden on sekiz yaşını bitirmek ve en az ortaöğretim mezunu olmak koşulu ile;

a) Vardiya sorumlu makine sınıfı tayfa yeterliği ile en az yirmi dört aylık deniz hizmetine sahip olmak veya,

b) Elektrikçi veya elektronikçi yeterliğine sahip olmak veya,

c) Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretim düzeyinde eğitim veren kurumların endüstriyel otomasyon teknolojileri, elektrik-elektronik teknolojisi, gemi elektroniği ve haberleşme, elektrik tesisatları ve dağıtım, elektrikli cihazlar teknik servisi, elektronik sistemler, elektronik ve haberleşme, elektrikli araçlar, otomotiv elektromekanik, endüstriyel otomasyon teknolojileri, savunma elektronik sistemleri, elektronik sistemler, raylı sistemler elektrik-elektronik, gemi makineleri işletme, endüstriyel bakım onarım, endüstriyel otomasyon teknolojileri, gemi inşa, yat inşa, uçak elektroniği, gemi makineleri işletme veya yenilenebilir enerji teknolojileri alanlarından mezun olmak,

şartlarından birini sağlayan ve Sözleşmede öngörülen A-III/7 eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar elektro-teknik tayfası yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(3) Elektro-teknik zabiti yeterliği almak için müracaat edenlerden;

a) Sözleşmede öngörülen A-III/6 Kısım ile uyumlu müfredat programına uygun elektro-teknik zabiti eğitimini uygulayan lisans, ön lisans ve ortaöğretim düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun olmak şartıyla en az altı ayı liman seferi dışında çalışan 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi, en çok altı ayı ise yetkilendirilmiş eğitim kurumlarınca belirlenen atölye tesislerinde olmak üzere toplam on iki aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak veya,

b) Üniversitelerin lisans düzeyinde eğitim veren mekatronik mühendisliği, elektrik mühendisliği, elektrik elektronik mühendisliği, elektronik ve haberleşme mühendisliği, enerji sistemleri mühendisliği, kontrol ve otomasyon mühendisliği, elektrik öğretmenliği ile ön lisans düzeyinde eğitim veren mekatronik, elektrik, elektronik haberleşme teknolojisi, elektronik teknolojisi, hibrit ve elektrikli taşıtlar teknolojisi, kontrol ve otomasyon teknolojisi ile ilgili bölümlerinden mezun olmak şartıyla Sözleşmede öngörülen A-III/6 Kısım ile uyumlu müfredat programını uygulayan yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında elektro-teknik zabıtlığı eğitimini tamamlamak ve en az altı ayı liman seferi dışında çalışan 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde deniz eğitimi, en çok altı ayı ise yetkilendirilmiş eğitim kurumlarınca belirlenen atölye tesislerinde olmak üzere toplam on iki aylık onaylı eğitim programını başarı ile tamamlamak veya,

c) Liman seferi dışında çalışan toplam 750 kW ve üstü ana makine gücü ile yürütülen gemilerde,

1) Makine sınıfı zabitan, elektrikli, elektronikçi veya ikinci fıkranın (c) bendinde belirtilen meslek liselerinden mezun olarak elektro-teknik tayfası yeterliğiyle en az otuz altı ay deniz hizmetine sahip olmak veya,

2) Elektro-teknik tayfası yeterliğiyle en az altmış ay deniz hizmetine sahip olmak ve Sözleşmede öngörülen A-III/6 Kısım ile uyumlu müfredat programını uygulayan yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında elektro-teknik zabıtlığı eğitimini tamamlamak veya,

ç) Elektrik zabiti, elektronik zabiti yeterliğine sahip olmak ve Sözleşmede öngörülen A-III/6 Kısım ile uyumlu müfredat programını uygulayan yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında elektro-teknik zabıtlığı yeterliğini tamamlamak veya,

d) Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığından ayrılanlardan elektrik veya makine elektronik dalı mezunu olup en az beş yıl ilgili branşında makine deniz hizmeti sahibi olmak ve Sözleşmede öngörülen A-III/6 Kısım ile uyumlu müfredat programını uygulayan yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında elektro-teknik zabıtlığı eğitimini tamamlamak,

şartlarından birini ve Eğitim Yönergesinde belirlenen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü elektro-teknik zabıtlığı sınavında başarılı olanlar elektro-teknik zabiti yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(4) Gördüğü eğitim-öğretim ile hemşire olan kişilere hemşire yeterliği verilir.

(5) Gördüğü eğitim-öğretim ile sağlık memuru olan kişilere sağlık memuru yeterliği verilir.

(6) Gördüğü tıp eğitim-öğretimi ile doktor olan kişilere doktor yeterliği verilir.

(7) Yat kaptanı, sınırlı vardiya zabiti, vardiya zabiti ya da uzakyol vardiya zabiti olmak için eğitim gören öğrencilere açık deniz eğitimlerini gemiadamı olarak yapabilmelerini sağlamak üzere, on altı yaşını bitirmiş olup denizde güvenlik eğitimlerini tamamlamış olmaları şartıyla, güverte stajyeri ve talepleri halinde gemici yeterliğinde gemiadamı cüzdanı verilir ve bu yeterlikler ile deniz eğitimlerini tamamlayabilirler. İki ay deniz eğitimi tamamlamış olanlara ise talepleri halinde seyir vardiyası tutma belgesi verilir.

(8) Elektro-teknik zabiti, sınırlı makine zabiti, makine zabiti ya da uzakyol vardiya mühendisi/makinisti olmak için eğitim gören öğrencilere açık deniz eğitimlerini gemiadamı olarak yapabilmelerini sağlamak üzere, on altı yaşını bitirmiş olup denizde güvenlik eğitimlerini tamamlamış olmaları şartıyla, makine stajyeri ve talepleri halinde yağcı yeterliğinde gemiadamı cüzdanı verilir ve bu yeterlikler ile deniz eğitimlerini tamamlayabilirler. İki ay deniz eğitimi tamamlamış olanlara ise talepleri halinde makine vardiyası tutma belgesi verilir.

(9) Denizcilikle ilgili ortaöğretim düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında öğrenim gören ve gemiadamı olmak için aranan yaş şartını sağlamayan öğrencilerin; okul bitirmeye yönelik ve zorunlu olan gemi stajlarını yapmak istemeleri halinde, İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin onayıyla İdare tarafından, sınıflarına göre yedinci ve sekizinci fıkralarda belirtilen stajyer yeterliğinde gemiadamı cüzdanı liman seferi kısıtlamasıyla düzenlenebilir.

(10) Kamarot olmak için on altı yaşını bitirmiş olmak ve en az ortaöğretim düzeyinde eğitim veren kurumlardan mezun olmak gerekir.

(11) On sekiz yaşını bitirmiş olmak şartıyla aşçı olmak için müracaat edenlerden;

a) Ortaöğretim düzeyinde eğitim veren kurumların yiyecek ve içecek hizmetleri alanı, üniversitelerin gastronomi ve yiyecek içecek işletmeciliği ile ilgili bölüm mezunlarına, Sosyal Güvenlik Kaydı aranmaksızın veya,

b) En az ortaöğretim düzeyinde eğitim veren kurumlardan mezun olup;

1) Millî Eğitim Bakanlığı onaylı aşçılık sertifikasına sahip kişiler veya,

2) Eğitim Yönergesinde belirtilen gemi aşçısı eğitimini alan kişilere,

mesleği ile ilgili sigortalı çalışılmış en az altı aylık hizmetlerini Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları ile kanıtlamaları halinde,

İdare tarafından gemi aşçısı yeterliği verilir.

Yat sınıfı gemiadamları yeterlik şartları

MADDE 26- (1) 149 GT yat kaptanı yeterliği almak için müracaat edenlerden 18 yaşını bitirmek ve en az ortaöğretim mezunu olup en az ROC yeterlik veya kısa mesafe telsiz operatörü belgesine (KMT) sahip olmak koşulu ile;

a) Eğitim Yönergesinde belirtilen 149 GT yat kaptanı eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlayarak tam boyu on beş metre ve üzerinde olan ticari yatlarda, ilkel yapıli ahşap gemilerde, yolcu motorlarında veya gezinti (tenezzüh) teknelerinde toplam üç ay süreyle deniz eğitimi yapmış olmak veya,

b) Usta gemici yeterliğine sahip olup bu yeterlikle en az altı ay deniz hizmeti olup Eğitim Yönergesinde belirtilen 149 GT yat kaptanı eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar 149 GT yat kaptanı yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(2) 499 GT yat kaptanı yeterliği almak için müracaat edenlerden en az ortaöğretim mezunu olup ROC yeterlik veya kısa mesafe telsiz operatörü (KMT) belgesine sahip olmak koşulu ile;

a) Sözleşmede öngörülen A-II/3 ya da A-II/1 Kısımları ile uyumlu müfredat programlarını içeren eğitimi yetkilendirilmiş örgün eğitim kurumlarında almak ve tam boyu on beş metre ve üzerinde olan ticari yatlarda, ilkel yapıli ahşap gemilerde, yolcu motorlarında veya gezinti (tenezzüh) teknelerinde stajyer olarak toplam üç ay deniz eğitimi tamamlamak veya,

b) 149 GT yat kaptanı yeterliği ile İdare tarafından nitelikleri belirlenen gemilerde en az on iki ay deniz hizmeti sahibi olmak ve Eğitim Yönergesinde belirtilen 499 GT yat kaptanı eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak veya,

c) Güverte lostramosu yeterliğiyle en az altı ay deniz hizmeti olup veya güverte lostramosu yeterliğine usta gemici yeterliğinden terfi edip; Eğitim Yönergesinde belirtilen 499 GT yat kaptanı eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlamak,

şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar 499 GT yat kaptanı yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(3) Sınırsız yat kaptanı yeterliği almak için müracaat edenlerden en az ortaöğretim mezunu olup en az ROC yeterlik belgesine sahip olmak koşulu ile;

a) 499 GT yat kaptanı yeterliği ile tam boyu yirmi dört metre ve üzerinde olan ticari yatlarda ve ilkel yapıli ahşap gemilerde en az yirmi dört ay yat kaptanı olarak deniz hizmeti sahibi olmak ve Eğitim Yönergesinde belirtilen sınırsız yat kaptanı tamamlama eğitimini tamamlamak veya,

b) Sözleşmede öngörülen A-II/2 müfredat programına uygun bir eğitimi yetkilendirilmiş örgün eğitim kurumlarında almak ve tam boyu yirmi dört

metreden daha uzun ticari yatlarda veya ilkel yapıli ahşap gemilerde stajyer olarak toplam üç ay deniz eğitimini tamamlamak, şartlarından birini yerine getiren ve Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar sınırsız yat kaptanı yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(4) Sınırlı vardiya zabiti, sınırlı kaptan, vardiya zabiti ve uzakyol vardiya zabiti yeterlik belgelerine sahip güverte sınıfı gemiadamlarına 149 GT yat kaptanı yeterlik belgesi, talepleri halinde yeterliklerinde İngilizce yeterliği nedeniyle herhangi bir kod kısıtlaması olmaması kaydıyla fıkrada belirtilen eğitim ve sınavlardan muaf olarak verilir.

(5) Sınırlı kaptan, vardiya zabiti veya uzakyol vardiya zabiti yeterlik belgesine sahip olan gemiadamlarına 499 GT yat kaptanı yeterlik belgesi, talepleri halinde bulundukları yeterlik derecesinde ve görevinde bir yıl deniz hizmeti ibraz etmeleri şartı ile yeterliklerinde İngilizce yeterliği nedeniyle herhangi bir kod kısıtlaması olmaması kaydıyla bu maddede belirtilen eğitim ve sınavlardan muaf olarak verilir.

(6) Birinci zabıt veya kaptan yeterlik belgelerine sahip güverte sınıfı gemiadamlarına yat kaptanı (499 GT) yeterlik belgesi, talepleri halinde yeterliklerinde İngilizce yeterliği nedeniyle herhangi bir kod kısıtlaması olmaması kaydıyla bu maddede belirtilen eğitim ve sınavlardan muaf olarak verilir.

(7) Uzakyol birinci zabiti veya uzakyol kaptan yeterlik belgesine sahip gemiadamlarına sınırsız yat kaptanı yeterlik belgesi, talepleri halinde yeterliklerinde İngilizce yeterliği nedeniyle herhangi bir kod kısıtlaması olmaması kaydıyla bu fıkrada belirtilen eğitim ve sınavlardan muaf olarak verilir.

Balıkçı sınıfı gemiadamları yeterliklerinin şartları

MADDE 27- (1) Balıkçı gemisi güverte tayfası yeterliği almak için müracaat edenlerden on sekiz yaşını bitirmiş olmak ve en az ilköğretim okulu mezunu olmak koşuluyla, Eğitim Yönergesinde belirtilen balıkçı gemisi güverte tayfası denizde emniyet eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında tamamlayanlar balıkçı gemisi güverte tayfası yeterliğini almaya hak kazanırlar.

a) Balıkçı gemisi güverte tayfası yeterliğine sahip gemiadamları, deniz emniyeti ile gemi güvenlik eğitimlerinden ve belgelerinden muafıdır.

b) Güverte sınıfı gemiadamları yeterlik belgesine sahip gemiadamlarına talepleri halinde sınavsız balıkçı gemisi güverte tayfası yeterlik belgesi düzenlenir.

(2) Balıkçı gemisi kaptanı yeterliği almak için müracaat edenlerden on sekiz yaşını bitirmiş olmak koşulu ile;

a) Balıkçı gemisi güverte tayfası olarak en az yetmiş iki ay veya,

b) Gemici veya usta gemici olarak en az otuz altı ay veya,

c) Güverte lostramosu olarak en az on iki ay deniz hizmetine sahip olmak veya,

ç) Eğitim Yönergesinde belirtilen balıkçı gemisi kaptanı eğitimini/müfredatını veren ortaöğretim düzeyinde eğitim veren kurumların balıkçılık ve su ürünleri dalı mezunları ile Yüksek Öğretim Kuruluna bağlı denizcilik eğitimi veren kurumların su ürünleri, su ürünleri mühendisliği, balıkçılık teknolojisi veya balıkçılık teknolojisi mühendisliği bölümü mezunu olmak,

şartlarından birini yerine getiren ve İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar balıkçı gemisi kaptanı yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(3) Açık deniz balıkçı gemisi kaptanı yeterliği almak için müracaat edenlerden yirmi yaşını bitirmiş olmak koşulu ile;

a) Usta gemici olarak en az yetmiş iki ay veya,

b) Güverte lostramosu olarak en az otuz altı ay veya,

c) Sınırlı vardiya zabiti yeterliği veya balıkçı gemisi kaptanı olarak en az yirmi dört ay deniz hizmetine sahip olmak,

şartlarından birini yerine getiren ve İdarenin öngördüğü sınavda başarılı olanlar açık deniz balıkçı gemisi kaptanı yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(4) Bu maddede belirtilen balıkçı sınıfı gemiadamları yeterlik belgelerine sahip gemiadamlarının sahip olduğu deniz emniyeti belgeleri süresiz düzenlenir. Ancak, bu gemiadamlarının bu maddede belirtilen yeterlik belgeleri dışında bu Yönetmelikte belirtilen diğer yeterlik belgelerine sahip olmaları durumunda bu belgeleri sürekli verilir.

Özel eğitim ve staj gerektiren yeterlikler

MADDE 28-(1) Türk Boğazları, İzmit ve İzmir Körfezi gibi seyir emniyetinin riskli olduğu bölgelerdeki yerel trafikte yolcu taşıyan gemilerin kaptanları ile başmühendis/başmakinipleri ile hafif yolcu gemisi/feribotu ve yüksek hızlı hafif yolcu gemisi/feribotu kaptanları ile başmühendis/başmakinipleri için ilave eğitim ve staj gibi konulara yönelik hususlar Eğitim Yönergesi ile düzenlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sözleşme Sertifika Eğitimleri ve Belgeleri

Uzmanlık belgeleri

MADDE 29- (1) Sözleşmenin VI/1 ve VI/2 Kuralları ile Kod Bölümünün A-VI/1 ve A-VI/2 Kısmı hükümleri uyarınca tüm gemiadamları;

a) Denizde kişisel can kurtarma teknikleri eğitimi,

b) Temel ilkyardım eğitimi,

c) Yangın önleme ve yangınla mücadele eğitimi,

ç) Kişisel emniyet ve sosyal sorumluluk eğitimi,

d) Can kurtarma araçlarını kullanma yeterliği eğitimi,

çeren deniz emniyeti eğitimlerini almak zorundadır.

(2) Sözleşmenin VI/4 Kuralı ile Kod Bölümünün A-VI/4 Kısmı hükmü uyarınca tüm zabıtlar ilk yardım eğitimini, birinci zabıt ve kaptanlar tıbbi bakım eğitimini almak zorundadır.

(3) Sözleşmenin VI/3 Kuralı ile Kod Bölümünün A-VI/3 Kısmı hükmü uyarınca yangınla mücadele işlemlerini denetlemek üzere görevlendirilen zabıtlar ileri yangınla mücadele eğitimini almak zorundadır.

(4) Hızlı can kurtarma botu olan gemilerde çalışan tüm zabıtlar, Sözleşmenin VI/2 Kuralı ile Kod Bölümünün A-VI/2 Kısmında belirtilen hızlı can kurtarma botu kullanma eğitimini almak zorundadır.

(5) Sözleşmenin V/2 Kuralı ile Kod Bölümünün A-V/2 Kısmı hükmü uyarınca, yolcu gemilerinde çalışan gemiadamları yolcu gemisinde çalışma eğitimini almak zorundadır.

(6) Gazlar veya Düşük Parlama Noktalı Yakıtlar Kullanan Gemiler için Uluslararası Emniyet Koduna (IGF Kod) tabi gemilerde çalışacak gemiadamlarından Sözleşmenin V/3 Kuralı ile Kod Bölümünün A-V/3-1 ve A-V/3-2 Kısmı uyarınca;

a) Yakıtın bakımı, kullanımı veya acil müdahale ile ilgili belirlenmiş emniyet görevlerinden sorumlu gemiadamlarının temel eğitimi olarak sertifikalandırılmaları,

b) Yakıtların ve yakıt sistemlerinin bakımından ve kullanımından doğrudan sorumlu ve karar alma yetkisine sahip kaptan, makine zabıtları ve belirlenmiş personelin ilave olarak ileri eğitim sertifikası almaları,

zorunludur. İleri eğitim sertifikası alabilmek için onaylı bir ileri eğitimden sonra anılan Koda tabi gemilerde asgari bir aylık deniz hizmeti süresinde en az üç yakıt operasyonuna katılmaları zorunludur. Bu üç operasyondan iki tanesi simülasyon üzerinde yapılabilir.

(7) Kutup Sularında Çalışan Gemiler için Uluslararası Koda (Polar Kod) tabi gemilerde çalışacak gemiadamlarından Sözleşmenin V/4 Kuralı ile Kod Bölümünün A-V/4-1 ve A-V/4-2 Kısımları uyarınca;

a) Kutup sularında çalışan gemilerin kaptan, birinci zabıt ve diğer güverte zabıtlarının kutup sularında çalışan gemiler için temel eğitimi almaları,

b) Kaptan ve birinci zabıtların ilave olarak kutup sularında çalışan gemiler için ileri eğitimi sertifikası almaları gereklidir. İleri eğitim sertifikası almak için, temel eğitim sertifikası ile kutup sularında iki aylık deniz hizmeti ve onaylı bir ileri eğitimi tamamlamaları, zorunludur.

(8) İçerikleri ve süreleri Eğitim Yönergesi ile belirlenen bu maddede belirtilen eğitimlerini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında alan gemiadamlarına, İdare tarafından ilgili uzmanlık belgeleri verilir.

(9) İkinci fıkraya hariç bu maddede belirtilen uzmanlık belgeleri beş yıl sürekli düzenlenir. Bu belgeler, İdare tarafından belirlenen şartlara göre yenilenir. İkinci fıkrada belirtilen uzmanlık belgesi süresiz düzenlenir.

(10) Can kurtarma araçlarını kullanma yeterliği uzmanlık belgesi, on sekiz yaşından küçük olmayan ve on iki aydan az olmayan onaylı deniz hizmeti veya onaylı eğitim sonrası altı aydan az olmayan deniz hizmetine sahip olan gemiadamlarına düzenlenebilir.

Gemi güvenlik eğitimleri ve uzmanlık belgeleri

MADDE 30-(1) Sözleşmenin VI/5 Kuralı ile Kod Bölümünün A-VI/5 Kısmı hükmü uyarınca, gemi güvenlik zabıtları, gemi güvenlik zabiti

eğitimini almak zorundadır.

(2) En az on iki aylık deniz hizmetine sahip olan ve Sözleşmenin VI/5 kısmına uygun olarak Eğitim Yönergesinde belirtilen gemi güvenlik zabiti eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında alan gemiadamlarına İdare tarafından beş yıl süreli Gemi Güvenlik Zabiti Belgesi verilir. Bu belgelerin geçerlik tarihi içerisinde en az on iki ay deniz hizmetini yerine getiren gemiadamlarının ilgili belgeleri yenilenir. Deniz hizmeti olmayanların bu belgeleri, İdare tarafından belirlenen şartlara göre yenilenir.

(3) Sözleşmenin VI/6 Kuralı ve Kod Bölümünün A-VI/6 Kısmı hükmü uyarınca; tüm gemiadamları, güvenlikle ilgili tanıtım eğitimi ve güvenlik farkındalık eğitimini almak zorundadır.

(4) Eğitim Yönergesinde belirtilen Güvenlikle İlgili Tanıtım Eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında aldığı belgeleyen gemiadamlarına, Güvenlikle İlgili Tanıtım Belgesi süresiz olarak düzenlenir. Eğitim Yönergesinde belirtilen Güvenlik Farkındalık Eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında alan gemiadamlarına İdare tarafından Güvenlik Farkındalık Belgesi süresiz olarak düzenlenir.

(5) Sözleşmenin VI/6 Kuralı ve Kod Bölümünün A-VI/6 Kısmı uyarınca, Denizde Can Emniyeti Uluslararası Sözleşmesi (SOLAS 1978 Değişiklikleri) Bölüm XI-2 ve Uluslararası Gemi ve Liman Tesisleri Güvenliği (ISPS) Kodunda tanımlandığı üzere gemide güvenlik ile ilgili görevler için atanmış gemiadamları, belirlenmiş güvenlik görevleri eğitimini almak zorundadır. Eğitim Yönergesinde belirtilen belirlenmiş güvenlik görevleri eğitimini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında gören gemiadamlarına İdare tarafından Belirlenmiş Güvenlik Görevleri Eğitim Belgesi süresiz olarak düzenlenir.

Tankerlerde çalışan gemiadamlarının eğitimleri ve uzmanlık belgeleri

MADDE 31- (1) Sözleşmenin V/1-1 ve V/1-2 Kuralları ile Kod Bölümünün A-V/1-1 ve A-V/1-2 Kısımları hükmü uyarınca;

a) Petrol ve kimyasal madde tankerlerinde çalışan;

1) Tüm gemiadamları petrol ve kimyasal madde tankerlerinde yük işlemleri için temel eğitimi,

2) Petrol tankerlerinde çalışan kaptan, baş mühendis/makinist, birinci zabıt, ikinci mühendis/makinist ve yük operasyonlarının herhangi birinde doğrudan sorumluluğu bulunan tüm personel ilave olarak petrol tankerlerinde yük işlemleri için ileri eğitimi,

3) Kimyasal madde tankerlerinde çalışan ve yük operasyonlarının herhangi birinden doğrudan sorumlu tutulan zabitan ve personel ilave olarak kimyasal madde tankerlerinde yük işlemleri için ileri eğitimi,

almak zorundadır.

b) Sıvılaştırılmış gaz tankerlerinde çalışan;

1) Tüm gemiadamları sıvılaştırılmış gaz tankerlerinde yük işlemleri için temel eğitimi,

2) Sıvılaştırılmış gaz tankerlerinde çalışan kaptan, baş mühendis/makinist, birinci zabıt, ikinci mühendis/makinist ve yük operasyonlarının herhangi birinde doğrudan sorumluluğu bulunan tüm personel ilave olarak sıvılaştırılmış gaz tankerlerinde yük işlemleri için ileri eğitimi,

almak zorundadır.

(2) Detayları Eğitim Yönergesinde belirtilen birinci fıkrada yer alan temel eğitimleri yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında alan gemiadamlarına İdare tarafından ilgili uzmanlık belgeleri verilir ve süreleri bitiminde talepleri halinde yenilenir.

(3) Detayları Eğitim Yönergesinde belirtilen birinci fıkrada yer alan ileri eğitim uzmanlık belgelerine sahip olmak için gemiadamlarının;

a) İlgili tanker tipine göre düzenlenmiş birinci fıkrada belirtilen temel eğitim belgelerine sahip olmaları,

b) İlgili tanker tipine göre birinci fıkrada belirtilen ileri eğitimleri almış olmaları,

c) Düzenlenecek belgeye ilişkin ilgili tanker tiplerinde yük operasyonlarının herhangi birinden sorumlu tutulmadan en az üç ay onaylı deniz hizmeti yapmaları veya ilgili tanker tipinde, Donatım Yönergesinde belirlenen personel sayısına ilave gemiadamı olarak en az üç yükleme ve boşaltma operasyonunda bulunduğunu içeren en az bir ay süreli eğitim almış olduklarını onaylı eğitim defteri ile ispatlamaları,

gerekir.

(4) Bu maddede belirtilen ileri eğitim belgelerini almaya hak kazanan zabıtlar ve sorumlu personel, yenileme başvurusu yaptıkları tarihten önceki son altmış ayda en az üç ay sahip oldukları belgeyle ilgili tankerlerde deniz hizmeti yaparak veya ileri eğitimlere ilişkin tazeleme eğitimlerini yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında alarak belgelerini yenileyebilirler.

Uzmanlık belgesi muafiyetleri

MADDE 32-(1) Balıkçı gemileri ve özel yatlar ile kabotaj hattında sefer yapan ticari yatlar, ilkel yapıli ahşap gemiler, gezinti (tenezzüh) gemileri ve yolcu motorlarında çalışan gemiadamlarından, deniz emniyeti uzmanlık belgeleri dışında kalan uzmanlık belgelerine sahip olma şartı aranmaz.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Yetki ve Sorumluluklar, Gemiadamları Eğitim Kalite Standartları ile Gemiadamları Komisyonu

BİRİNCİ BÖLÜM

Eğitim, Sınav, Belgelendirme, Değerlendirme ve Denetimler Hakkında Kalite Standartları

Yetki ve sorumluluklar

MADDE 33-(1) İdareden yetkili denizcilik eğitimi veren Millî Eğitim Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı ve Yükseköğretim Kuruluna bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumları, Sözleşmenin öngördüğü eğitim standartlarını sağlayıp uygulamakla mükelleftir.

(2) Söz konusu eğitim standartlarını içeren müfredatlar, kalite yönetim sistemi ve bağlı yönergelerle istenen diğer hususlar, İdare tarafından Sözleşmeye, bu Yönetmeliğe ve bağlı yönergelere uyumluluğu bakımından denetlenir. Uygun bulunursa onaylanır ve ilgili tarafa bildirilir. Uygun bulunmayan hususlar ise düzeltilmek üzere ilgili tarafa iade edilir.

(3) Denizcilik ile ilgili eğitim, sınav ve belgelendirme yapan kurum ve kuruluşlar, Sözleşmede belirtilen hedefleri sağlamak için eğitim, yeterlik değerlendirmesi, Sözleşmenin Kod Bölümünün A-I/9 kısmı uyarınca Gemiadamı Sağlık Yoklama Belgesi düzenleme prosedürleri de dâhil olmak üzere belgelendirme ile eğiticilerin ve değerlendiricilerin nitelikleri ile deneyimleri yönünden, Sözleşmenin 1/8 Kuralı ile Kod Bölümünün A-I/8 Kısmı uyarınca kalite standartları sistemi ile bu Yönetmeliğin 34 üncü maddesine göre İdare tarafından devamlı olarak izlenir ve değerlendirilir. Bu değerlendirme, en son verilen ülke raporundan sonra ulusal mevzuatta yürürlüğe giren tüm değişiklikler ile Sözleşmede yapılan tüm değişikliklere uyum amacıyla yapılan düzenlemeleri de kapsar.

(4) Bu Yönetmelikte geçen her türlü gemiadamı belgesinin tanzimine yönelik eğitimler, sadece yetkilendirilmiş eğitim kurumları bünyesinde, İdarece onaylı özel müfredat programları altında gerçekleştirilir.

(5) İdare tarafından yetkilendirilmemiş eğitim kurumlarında öğrenim görenlere gemiadamı cüzdanı, gemiadamı yeterlik belgesi veya gemiadamı uzmanlık belgesi verilmez. Yetkilendirilmemiş eğitim kurumlarında okuyan öğrenciler ile belgelendirilmemiş mezunlar, eğitim aldıkları kurum İdare tarafından yetkilendirildiğinde aynı eğitimi vermekte olan yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında veya kendi eğitim kurumlarında İdare tarafından belirlenen tamamlama kurslarını bitirdikten ve bu Yönetmelikte belirtilen diğer şartları sağladıktan sonra ilgili gemiadamı belgelerini alabilirler.

Denizcilik eğitimlerinin izleme ve değerlendirmesi

MADDE 34- (1) Gemiadamlarının eğitim, öğretim, sınav ve belgelendirme faaliyetlerini yürüten kamu veya özel sektör kurum ve kuruluşlarının Sözleşmede belirtilen kurallara uygunluğunu sağlamak amacıyla, sahip olmaları gereken kalite standartları, eğitim müfredatı, eğitim araç-gereçleri, meslek derslerini verecek eğiticilerin nitelikleri bakımından uyması gereken hususlar, GİBS modülünde yetkilendirilmeleri için gerekli usul ve esaslar ile bu eğitim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin, açık deniz ve atölye becerileri geliştirme eğitimlerinin esasları Eğitim Yönergesi ile belirlenir.

(2) Denizcilik ile ilgili eğitim veren özel öğretim kurumları ile sınav ve belgelendirme yapan kurum ve kuruluşlar, Sözleşmede öngörülen standartlara ilişkin olarak Sözleşmenin 1/8 Kuralı ile Kod Bölümünün A-I/8 Kısmı kapsamında İdare tarafından oluşturulan ve Eğitim Yönergesi ile belirlenen Denizcilik Eğitimi İzleme ve Değerlendirme Komisyonu tarafından izlenir ve değerlendirilir. Denizcilik Eğitimi İzleme ve Değerlendirme Komisyonu (DEİDK) tarafından onaylanan denetim sonucuna göre ilgili eğitim kurumuna formatı İdare tarafından belirlenen ve GİBS üzerinde düzenlenen bir uygunluk sertifikası düzenlenir.

(3) İdare, standartların izlenmesi ve değerlendirmesine yönelik uygulamalarını, denizcilik eğitimi veren kurum ve kuruluşların bağlı olduğu Millî Eğitim Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu ile yapılacak protokol esaslarına göre yerine getirir.

(4) Üçüncü fıkrada belirtilen protokoller kapsamında oluşturulan izleme ve değerlendirme komiteleri (İDK), denizcilik eğitimi veren kurum ve kuruluşlarının ilk, periyodik ve ilave denetimlerine ilişkin denetim raporlarını inceleyerek, oluşturdukları İDK raporlarını DEİDK'e sunar.

(5) Denizcilik eğitimi denetlemeleri, eğitim kurum ve kuruluşlarının açılış denetlemesi ve periyodik denetlemeleri, denetimlerde görev alacak denetçilerin nitelikleri, seçimi ve yetkilendirilmeleri ile ilgili usul ve esaslar, Eğitim Yönergesi ile belirlenir.

(6) Denetlenen eğitim kurum ve kuruluşlarınca, denetimin niteliğine göre Hazine ve Maliye Bakanlığının olumlu görüşleri alınarak İdare tarafından belirlenecek ücretler, bütçeye gelir kaydedilmek üzere İdarenin muhasebe hizmetlerini yürüten birimin hesabına yatırılır. Bu Yönetmelik çerçevesinde denetlenen kamu kurum ve kuruluşlarından denetim ücreti alınmaz.

(7) Bu madde kapsamındaki denetimler için yetkilendirilen Bakanlık personeli dışındaki denetim görevlilerinin harcırahları kendi kurumları tarafından karşılanmaması halinde memuriyet mahalli dışındaki harcırahları 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre Bakanlık Döner Sermaye İşletme Dairesi Başkanlığı Bütçesinden karşılanır.

İdarenin bildirim yükümlülüğü

MADDE 35-(1) İdare, Sözleşmenin Kod Bölümünün A-I/7 Kısımının dördüncü bölümü uyarınca, denizcilik eğitimi denetleme raporları ile gemiadamlarının kalite standartları hakkındaki ilave düzenleyici uygulamaları, periyodik şekilde her beş yılda bir IMO Genel Sekreterliğine bildirir.

İKİNCİ BÖLÜM

Gemiadamları Komisyonu

Gemiadamları Komisyonu

MADDE 36-(1) Gemiadamı yeterlik sınavları, tüm elektronik gemiadamı belge başvurularının değerlendirilmesi ve gemiadamı cüzdanlarının basımı ile ilgili tüm görevler İdare tarafından oluşturulan Gemiadamları Komisyonu tarafından yapılır.

(2) Gemiadamları Komisyonu (GK);

- a) GK Başkan ve üyeleri,
 - b) GK Sekreteryası,
 - c) Gemiadamı Sınavları Birimi,
 - ç) Son Kontrol Birimi,
 - d) Gemiadamları Cüzdan Basım Birimi,
- bölümlerinden oluşur.

Gemiadamları Komisyonunun teşkili

MADDE 37-(1) GK üyeleri; İdare, Millî Eğitim Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu tarafından teklif edilen ve İdarenin uygun göreceği kişilerden oluşur. İdarenin gerekli gördüğü durumlarda GK toplantılarına diğer kurum ve kuruluşlar ile denizcilikle ilgili meslek odaları, birlik veya sivil toplum kuruluşlarından oy hakkı olmaksızın temsilci çağrılabilir. GK, başkan dahil yedi üyeden oluşur. Komisyon üyelerinin en az dördünün denizcilik konusunda lisans düzeyinde eğitim almış kişilerden oluşması zorunludur. Kurumlardan kaç temsilci alınacağı İdare tarafından belirlenir.

(2) GK başkan ve üyelerinin görev süresi üç yıl olup, GK başkanı ve başkan yardımcısı Genel Müdür tarafından üyeler arasından seçilir. Süresinden önce boşalan üyelik için, kalan süreyi tamamlamak üzere aynı usulle yeni üye seçilir. Görev süresi sona eren başkan ve üyeler yeniden seçilebilir. Ancak bu süre toplamda dokuz yılı geçemez. Görev süresi dolanlar, yerlerine görevlendirme yapılmaya kadar görevlerine devam ederler.

(3) GK, altı ayda en az bir kez toplanır. Toplantılar GK Başkanının uygun görüşüyle çevrimiçi olarak da yapılabilir. Yüz yüze ve çevrimiçi toplantıların yer ve zamanları İdare tarafından belirlenir. Genel Müdür uygun gördüğü zamanlarda GK'yi toplayabilir ve toplantılara başkanlık edebilir.

(4) GK üyeleri, komisyon toplantılarına bizzat katılmak zorundadır. Bir takvim yılı içerisinde mazeretsiz iki defa komisyon toplantısına katılmayan başkan ve üyenin GK üyeliği sone erer. GK, üye sayısının en az üçte iki çoğunluğu ile toplanır ve kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

(5) GK, yürüttüğü tüm faaliyetlerin verimliliğinden, hizmet sunumunun etkinliğinden, tarafsızlık ilkesine riayet edilmesinden İdareye karşı sorumludur. İdare, bu amaca yönelik düzenleyici ve denetleyici faaliyetleri yürütür.

(6) GK, görev alanındaki konularla ilgili aldığı kararları İdareye sunar. GK kararları tavsiye niteliğinde olup, İdare tarafından uygun görülerek onaylanmasını müteakip geçerlidir. İdare, GK kararı olmaksızın GK görev alanındaki konularda karar alabilir, düzenleme yapabilir.

Gemiadamları Komisyonunun görevleri ve çalışması

MADDE 38- (1) GK'nin görevleri şunlardır:

- a) GK'nin işleyişi ile ilgili kararlar almak ve bu kararların uygulanmasını takip etmek.
- b) GK'nin işlemleri ile ilgili altışar aylık raporlar hazırlayarak İdareye sunmak.
- c) Gemiadamı sınavlarının güvenilir, bağımsız, adaletli ve tarafsız bir şekilde maksadına uygun olarak yapılmasını sağlamak.
- ç) Sınavlara ilişkin soru bankası hazırlamak, yapılan itirazları incelemek ve sonuçlandırmak.
- d) Gemiadamlarının elektronik ortamda yapılan yeterlik belgesi ve uzmanlık belgesi başvurularını incelemek.
- e) İlgili gemiadamı belgelerini içeren gemiadamı cüzdanlarının basımının sağlanmasını koordine etmek.

(2) İdare, GK'nin faaliyetlerini yürütebilmesi için harcama yetkilisinin onayına bağlı olmak üzere; gerekli alt yapı, araç-gereç, hizmetin görüleceği yer ve ofis donanımı ile yardımcı personel ve benzeri ihtiyaçları karşılar.

(3) GK Başkanı ve üyeleri ile ilgili birimlerinde görev yapanların ve GK tarafından görevlendirilenlerin toplantı katılımı, sınav hazırlığı ile ilgili işlemleri, sınavlar için soru hazırlanması, revizyonu, değerlendirilmesi işlemleri, sınav gözetmenliği, soru itiraz inceleme ve kabul komisyonları ve benzeri çalışmalarına ilişkin memuriyet mahalli dışındaki harcırahları 6245 sayılı Kanun hükümlerine göre Bakanlık Döner Sermaye İşletme Dairesi Başkanlığı Bütçesinden karşılanır.

GK başkanı, başkan yardımcısı ve sekreteryasının görev ve sorumlulukları

MADDE 39- (1) GK Başkanı, Komisyonun görev alanına giren konuları yürütmekle mükelleftir.

(2) GK Başkanı, İdareye karşı sorumludur.

(3) Başkan yardımcısı, Başkanın yokluğunda birinci fıkrada belirtilen görevleri başkan adına yürütmekle sorumludur.

(4) GK Sekreteryası; GK toplantılarına davet yazışmaları, toplantı gündem ve tutanakları ile İdareye sunulacak periyodik raporları hazırlar ve GK'nin görevlerine ilişkin benzer işleri yapar.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Gemiadamı Olma Şartları, Başvuru, Kayıt, Sınav, Belgelendirilme İşlemleri ve Sağlık Koşulları

BİRİNCİ BÖLÜM

Gemiadamı Olma ve Belgelendirilme Şartları

Gemiadamı olabilme şartları

MADDE 40- (1) Gemiadamı olabilmek için;

a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak ya da Türkiye Cumhuriyeti'nde veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde denizcilik ile ilgili eğitim-öğrenim gören ve/veya mezun olan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti vatandaşı olmak veya 25/9/1981 tarihli ve 2527 sayılı Türk Soylu Yabancıların Türkiye'de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu, Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanun kapsamındaki Türk soylu yabancı olmak,

b) Bu Yönetmelikte belirtilen gemiadamı yeterlik dereceleri için ön koşul olan yaş, deniz eğitimi (staj), öğrenim derecesi, deniz hizmet süresi, dil yeterliği ve diğer gerekleri sağlamış olmak,

c) Sağlık durumunun deniz hizmetine elverişli olduğunu bu Yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre belgelemek,

ç) Taksirli suçlar ve ertelenmiş mahkûmiyet kararları hariç olmak üzere, üç yıldan fazla süreli hapis cezası veya 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçtan kaynaklanan malvarlığı değerini aklama suçu veya haksız ekonomik çıkar sağlamak amacıyla kurulmuş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde cebir ve tehdit uygulanarak işlenen suçlar ile İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dört, Beş, Altı ve Yedinci Bölümlerinde tanımlanan suçlardan veya kaçakçılık suçlarından veya 5237 sayılı Kanunun 79 uncu, 80 inci, 81 inci, 102 nci, 103 üncü,

104 üncü, 105 inci, 226 ncı ve 227 nci maddelerindeki suçlardan dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza ile hüküm giymemiş olmak,

d) 5237 sayılı Kanunun 188 inci, 190 ncı ve 191 inci maddelerindeki suçlardan dolayı hakkında verilmiş bir mahkûmiyet veya güvenlik tedbiri kararı bulunmamak,

gerekir.

(2) Uzak yol kaptanı ve kaptan yeterliğine sahip olmak için birinci fıkrada yer alan hükümlere ilave olarak;

a) Taksirli suçlar ve ertelenmiş mahkûmiyet kararları hariç olmak üzere, 2 yıldan fazla süreli hapis cezası veya affa uğramış olsalar dahi, zimmet, irtikap, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, hileli iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyeti kırıcı suçtan veya resmi ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma, terörün finansmanı suçlarından dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza ile hüküm giymemiş olmak,

b) Kamu haklarından mahrum bulunmamak,

gerekir.

(3) Gemiadamının, gemiadamı olabilme şartlarından en az birini kaybettiğinin İdarece tespit edilmesi durumunda gemiadamlığına ilişkin tüm belgeleri iptal edilir veya askıya alınır. İptale veya askıya neden olan durumun ortadan kalkması ve ilgilinin başvurusu halinde, belgeler tekrar geri verilir.

(4) Dil yeterliği gereken gemiadamı ve kılavuz kaptan yeterlikleri için;

a) Bu Yönetmelikte belirtilen gemiadamı ve kılavuz kaptan yeterlik belgelerine sahip olmak için gerekli İngilizce başarı esasları Eğitim Yönergesinde belirlenmiştir. Bu başarı esaslarını yerine getirmek için, YDS'nin İngilizce bölümünden veya ÖSYM tarafından YDS'nin eşdeğeri kabul edilen ulusal/uluslararası yabancı sınav türlerinden Eğitim Yönergesinde belirtilen puanlar ile bu puanlara denk puan almak gereklidir.

b) ÖSYM tarafından YDS'nin eşdeğeri olarak kabul edilen sınavların yurt dışında yapılan oturumları sadece Türkiye dışındaki eğitim kurumlarında öğrenim görmekte olanlar ile Türkiye dışında ikamet etmekte olanlar için kabul edilir.

c) Türkiye'de yapılan ve ÖSYM tarafından YDS'nin eşdeğeri olarak kabul edilen sınavların Devlet üniversitelerine ait binalarda gerçekleştirilmesi ve sonuç belgelerinde sınav yeri ve tarih bilgilerinin bulunmaması halinde sınav sonuçları kabul edilmez.

ç) İdare tarafından İngilizce seviyesini ölçmek amacıyla düzenlenen veya ÖSYM tarafından YDS'nin eşdeğeri olarak kabul edilmeyen ulusal sınav türleri ile ilgili olarak, gerekli şartlar ve dil puanı denklikleri Eğitim Yönergesi ile belirlenir.

d) YÖKDİL sınavından alınan sonuçların bu Yönetmelik veya Eğitim Yönergesinde aranan dil puanları kapsamında denkliği kabul edilir.

Gemiadamı yeterlik belgesi ve gemiadamı cüzdanı verilmesi

MADDE 41-(1) Gemiadamı olabilmek için gerekli koşulları taşıyan kişilere kimlik bilgileri, yeterlik ve uzmanlık belgeleri ile belge kanıtlarını da içeren gemiadamı cüzdanı verilir.

Gemiadamları eğitim belgelerinin verilmesi

MADDE 42-(1) İçerikleri ve süreleri Eğitim Yönergesi ile belirlenen denizcilikle ilgili eğitimleri yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında gören gemiadamlarına İdare tarafından ilgili eğitimlere yönelik belge düzenlenir.

Yabancı uyruklu gemiadamlarının belgelendirilmesi

MADDE 43-(1) Türkiye'de veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde İdarenin yetkilendirdiği eğitim kurumlarında denizcilik eğitimi gören yabancı uyruklulara, eğitimlerine uygun olarak bu Yönetmeliğin ilgili maddelerine göre yeterlik sınavlarına girme hakkı ve gördükleri eğitimlere uygun olarak da eğitim belgeleri verilir. Yeterlik sınavında başarılı olup Sözleşmenin 1/2 Kuralının 13 üncü paragrafı gereklerini yerine getiren yabancı uyruklulara aldıkları eğitime istinaden yeterlik belgesi ve uzmanlık belgeleri düzenlenir. Ancak bu kişilere gemiadamı cüzdanı düzenlenmez ve Türk gemiadamlarının yeterliklerinin yenilenmesi ve yükselmesine ilişkin bu Yönetmelikte belirlenen hükümlere tabi değildirler.

Yabancı ülke idarelerinden alınmış gemiadamları belgelerinin uygunluklarının onaylanması

MADDE 44-(1) Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu olup yabancı ülke idarelerinden alınmış yeterlik belgelerine sahip olan gemiadamlarının yeterlikleri;

a) Yeterlik alınan ülkenin, IMO'nun yayınladığı Sözleşme kurallarına tam uyum sağlayan ülkeler listesinde olması,

b) Yeterlik alınan ülke ile Sözleşmenin 1/10 kuralı uyarınca yeterlik ve diğer belgelerin tanınmasına ilişkin ikili anlaşma ya da protokol yapılmış olması,

c) Söz konusu yeterlik belgesinin, Sözleşmenin, 1/2 ve 1/9 kuralları ile Kod Bölümünün A-1/2 Kısım uyarınca düzenlenmesi, ayrıca bu yeterliklerin deniz hizmeti, eğitim-öğretim ve yeterlik ile ilgili kalite standartlarına uygun olması,

ç) Yabancı bir idareden alınan yeterlik belgesine esas eğitim ve belgelendirmenin doğrulanması,

şartları göz önüne alınarak, Sözleşmenin 1/10 Kuralı ve Kod Bölümünün A-1/10 kısmına göre uygun görülmesi halinde İdare tarafından uygunlukları onaylanır.

(2) Bu madde kapsamında alınan uygunluk onayları ile Türk vatandaşı veya yabancı uyruklu zabıtlar sadece Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı olan ve kabotaj dışında seyir yapan Türk Bayraklı gemilerde çalışabilirler.

(3) Yükseköğretim Kurulundan denklik belgesi almış olsa bile yabancı bir idareden alınmış bir yeterlik belgesi Türk gemiadamı cüzdanı ve yeterlik belgesine dönüştürülemez, yurt dışında gördüğü eğitime istinaden Türk gemiadamı cüzdanı düzenlenmez.

(4) Bu maddede belirlenen uygunlukların onaylanmasına ilişkin gereklilikler ve işlemler İdarece düzenlenir.

Deniz hizmeti

MADDE 45-(1) Gemiadamlarının deniz hizmetlerinin hesaplanması ve deniz hizmet çizelgelerinin düzenlenmesi ile ilgili hususlar İdare tarafından belirlenir.

(2) Yabancı bayraklı gemilerde çalışan gemiadamları, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonra başlayan deniz hizmetlerinin geçerli sayılabilmesi için gemiye katılış ve gemiden ayrılış ordinarlarını en geç iki ay içerisinde GİBS'e girer. Bu gemiadamları deniz hizmetlerini kanıtlamak zorunda oldukları süreler için sosyal güvenlik primlerinin en az asgari ücret üzerinden isteğe bağlı veya yurtdışı borçlanma şeklinde ödendiğini gösterir belgeleri sunmaları halinde bu süre şartı aranmaz. Gemiadamlarının gemilerdeki hizmet süreleri, e-Devlet sisteminde bulunan yurt dışı giriş/çıkış kayıtlarıyla uyumlu olmalıdır. İdare, söz konusu hizmetlerin kanıtlanması için gerekli gördüğü hallerde ilave bilgi/belge isteyebilir.

(3) İdare, yabancı bayraklı gemilerde çalışan gemiadamlarının hizmetlerinin doğrulanması için isteğe bağlı sigortalılık veya yurtdışı borçlanma zorunluluğu getirebilir.

(4) Bu Yönetmelikte yeterlik belgelerinin verilmesinde ön koşul olan zorunlu deniz eğitimlerinin eğitim gemilerinde gerçekleştirilmesi halinde, deniz eğitim sürelerinin hesaplanmasında bu gemilerde geçirilen her bir gün bir buçuk gün olarak kabul edilir. Eğitim gemisinin özelliği, niteliği, denizci eğitici sayısı ve seyir bölgesi gibi düzenlemeler İdarece belirlenir.

(5) Sözleşmede öngörülen A-II/3 veya A-III/1-10 Kısım ile uyumlu müfredat programlarına uygun eğitim veren en az ortaöğretim düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından mezun olanların sınırlı kaptan, vardiya zabiti, sınırlı başmakinist, makine zabiti terfileri için gerekli deniz hizmeti on iki aydır.

(6) Bu Yönetmelikte geçen deniz hizmeti, bu Yönetmelikte ve Gemiadamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Hakkındaki Uluslararası Sözleşme ve eklerinde (STCW-78) tanımlı gemiadamı yeterlikleriyle Türk ve yabancı bayraklı gemilerde gerçekleştirilen çalışma sürelerini, makine deniz hizmeti ve güverte deniz hizmeti ise Deniz Kuvvetleri Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı bağlı gemilerde gerçekleştirilen çalışma sürelerini ifade eder.

Belgelerinin geri alınması ve yeniden verilmesi

MADDE 46-(1) Bu Yönetmelik kapsamında yeterlik belgesi askıya alınan veya iptal edilen gemiadamının, gemiadamı cüzdanı geri alınır ve bu durum GİBS'e işlenir. Meslekten men edilenler hariç, gemiadamının bu Yönetmelikte belirtilen gerekli koşulları tekrar sağlaması durumunda gemiadamı cüzdanı ve gemiadamı yeterlik belgesi yeniden verilir.

Yeterliklerin geçerliklerinin yenilenmesi

MADDE 47-(1) Kaptan, başmühendis/başmakinist, zabıt, yat kaptanı, elektro-teknik zabiti ve telsiz operatörleri yeterliklerinin geçerlik süreleri beş yıldır.

(2) Birinci fıkrada yer alan yeterliklere sahip gemiadamlardan;

a) Bulundukları gemiadamı yeterlik derecesinde;

- 1) Başvuru tarihinden önceki son altmış ay içinde en az on iki ay süre ile veya,
- 2) Başvuru tarihinden önceki son altı ay içerisinde en az üç ay süre ile deniz hizmeti yaptıklarını kanıtlamak veya,
- b) Deniz hizmet sürelerini tamamlayamayanlar için;
 - 1) Eğitim Yönergesi ile belirlenen yenileme sınavında başarılı olmak veya,
 - 2) Eğitim Yönergesi ile belirlenen yenileme eğitimi görmek veya,
 - 3) Talepleri halinde bulundukları yeterlik derecesinin bir altındaki yeterlik derecesinde belgelendirilerek en az üç ay deniz hizmeti yapmak, bu alt yeterliğe uygun görevleri yerine getirmek ve gemiden ayrıldığı tarihten itibaren üç ay içerisinde belge yenileme başvurusunu yapmak veya,
 - 4) Talepleri halinde bir defaya mahsus olmak üzere geçerlilik süresi uzatılmayan yeterlik derecesinde altı aya kadar belgelendirilerek, çalışacağı geminin Donatım Yönergesine uygun personel listesine ilave olarak en az üç ay deniz hizmeti yaptığını belgelendirmek ve bu deniz hizmeti süresince asıl yeterlik derecesine uygun görevleri yerine getirmek ve gemiden ayrıldığı tarihten itibaren üç ay içerisinde belge yenileme başvurusunu yapmak veya,

c) İdarede, eğitim kurumlarında, denizcilik kamu ya da özel sektör kurum ve kuruluşları ile işyerlerinde son beş yıl içinde en az iki yıl süre çalıştığını belgelendirmek,

şartlarından birini sağlayan gemiadamlarının yeterlik belgelerinin geçerlilik süresi beş yıl uzatılır.

(3) İkinci fıkra şartlarından birini sağlayarak, yeterlik belgesi geçerlik süresi içinde yapılan başvurularda, yenilenen belge başvuru tarihi esas alınarak beş yıl süreli düzenlenir.

(4) İkinci fıkra şartlarından birini sağlayarak, yeterlik belgesi geçerlik süresi bitiminden sonra yapılan başvurularda, yenilenen belge eski yeterlik belgesi süresinin bitim tarihinden itibaren beş yıl süreli düzenlenir. Her halükarda belge iki yıldan daha kısa süreli düzenlenmez.

Bakanlık ve diğer kamu çalışanları ile denizci eğitimcilerle ilişkin hükümler

MADDE 48- (1) Güverte/makine sınıfı gemiadamı olmak kaydıyla;

a) Bakanlığın merkez, bağlı, ilgilisi, ilişkili ve taşra teşkilatında denizcilikle ilgili faaliyetlerde en az bir yıl hizmeti bulunanlara, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce Bakanlıkta geçirdikleri süreler de dâhil olmak üzere bu sürenin üçte biri deniz hizmeti olarak sayılarak ilgili sınavdan başarılı olmaları halinde yeterlik belgesi düzenlenir. Bir üst yeterliğe yükselebilmek için gerekli olan yeni hizmet süresi, sınav başarı belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren başlar. Ayrıca talep etmeleri halinde son beş yıl içerisinde bir yıl hizmeti bulunan kaptan ve zabıtlere doğrudan uzmanlık belgeleri, tayfa sınıfı gemiadamlarına ise çalıştıkları gemilerde bulundurmaları zorunlu uzmanlık belgeleri düzenlenir veya yenilenir.

b) Kamu kurumlarına ait Donatım Yönergesi kapsamında donatılan gemilerde gemiadamı olarak son beş yılda en az bir yıl deniz hizmeti olanların, yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında son beş yılda en az iki yıl çalıştığını belgeleyen denizci eğitimcilerin ve son beş yılda en az bir yıl aktif görevde bulunan kılavuz kaptanların sahip oldukları bu Yönetmeliğin ikinci kısım üçüncü bölümünde belirtilen belgeleri talepleri halinde yenilenir.

c) Bakanlık çalışanlarından kuruma giriş tarihinde yürürlükte bulunan atamaya ilişkin mevzuat hükümlerine göre sahip oldukları dil puanı, Eğitim Yönergesindeki İngilizce dil şartını sağlaması halinde yeterlik terfi işlemlerinde ilave İngilizce puan şartı aranmaz.

İKİNCİ BÖLÜM

Gemiadamı Sınavları

Gemiadamı sınavları

MADDE 49-(1) Gemiadamı sınavları, İdarenin sınav salonlarında veya İdarece belirlenecek merkezlerde yapılır. Sınavların hangi yöntemle yapılacağı İdare tarafından belirlenir. Sınav salonları ve merkezlerinin; bilgisayarlar, kamera sistemleri, üst arama cihazları, sinyal kesiciler ve kimlik kartı doğrulama sistemleri gibi teknolojinin gerektirdiği teçhizatlarla donatılması İdare tarafından talep edilebilir.

(2) Gemiadamı sınavları, GK tarafından oluşturulan Gemiadamı Sınavları Birimi tarafından yapılır. Birimin görevi; gemiadamı sınavlarının bu Yönetmelik ve ilgili mevzuatın gereklerine uygun olarak düzenlenmesini, sınavlarda sorulacak soruların ve sınav konularının uluslararası kural ve uygulamalara ve Eğitim Yönergesinde belirtilen müfredata uygun bir şekilde belirlenmesini sağlamak, soru bankaları oluşturmak, soruların güncellenmesi ve güvenli bir şekilde depolanmasını ve korunmasını sağlamaktır.

(3) Gemiadamı sınavları yeterliklerine göre sınavların yapılış şekli, başvuru, duyuru usul ve esasları, sınav türleri, not türleri, başarı esasları, soru seçimi, soru bankası oluşturulması, başarı değerlendirilmesi, itirazlar, sınav kuralları, sonuçların yayınlanması, sınav güvenliğinin sağlanması ve benzeri hususlar Eğitim Yönergesi ile belirlenir.

(4) Sınav kurallarına uymayan, usulsüzlük yaptığı veya kopya çektiği tespit edilen adayın girmiş olduğu sınav seti iptal edilir. Ayrıca iptal tarihinden itibaren;

a) Sınav kurallarına uymayanların altı ay süre ile,

b) Sınavda usulsüzlük yaptığı veya kopya çektiği tespit edilenlerin on iki ay süre ile,

c) Sınavda iletişim cihazı ile girdiği tespit edilenlerin yirmi dört ay süre ile,

sınav başvurularına izin verilmez ve ayrıca bir gemiadamı yeterliğine sahip ise Gemiadamı Disiplin Komisyonuna sevk edilir.

(5) Sınavla girecek adaylardan alınacak ücret, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak İdarece belirlenir. Bu ücretler, bütçeye gelir kaydedilmek üzere İdarenin muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe biriminin hesabına yatırılır.

(6) Sınavlara yapılacak itirazların incelenmesi için, sınav ücretinin % 25'ini geçmeyen İdarece belirlenmiş ücretin, Bakanlık Döner Sermaye İşletme Dairesi Başkanlığı hesabına yatırılması zorunludur. Bu ücret itiraz edilen her soru için ayrı olarak yatırılır.

(7) Sınavların iptali veya ertelenmesi halinde gemiadamları tarafından o sınavlar için yatırılan her türlü sınav harcı, rüsum, vergi ve benzeri ödeme gemiadamının isteği üzerine iade edilir veya kabul etmesi halinde sonraki sınavlarda mahsuplaştırılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Gemiadamı Sicil, Elektronik Kayıt, Başvuru ve Belgelendirilme İşlemleri

Gemiadamı sicil işlemleri

MADDE 50-(1) Gemiadamı sicil ve yeterlik kayıtları İdare tarafından elektronik ortamda GİBS'te tutulur ve elektronik olarak arşivlenir. Gemiadamının T.C. kimlik numarası, sicil numarası yerine geçer.

(2) Gemiadamı adayları tarafından, ikamet edilen yerin liman başkanlığı sicil limanı olarak seçilir. İkamet edilen ilde birden fazla liman başkanlığı varsa, o il içerisindeki istenilen herhangi bir liman başkanlığı sicil limanı olarak seçilebilir. İkamet edilen yerde liman başkanlığı bulunmaması durumunda gemiadamı adaylarınca, kendilerinin belirleyeceği herhangi bir liman başkanlığı sicil limanı olarak seçilir. Sicil limanı kaydı gemiadamının talebi üzerine, tek seferliğine başka bir limana nakledilebilir.

(3) Sicil kayıtları ile ilgili hususlar İdare tarafından belirlenir.

Gemi İnsanları Bilgi Sistemi

MADDE 51-(1) Bu Yönetmelikte belirtilen her türlü gemiadamı işlemine ilişkin başvurular, İdare tarafından kurulan Gemi İnsanları Bilgi Sistemi (GİBS) üzerinden yapılır. Bu başvurularla ilgili hususlar İdare tarafından belirlenir.

(2) GİBS üzerinden gerçekleştirilemeyen başvuruların değerlendirilmesi ile bu başvurularda istenecek belgeler İdare tarafından belirlenir.

(3) Elektronik ortamda yapılan gemiadamları başvuruları, İdare tarafından kontrol aşamalarından geçirilerek değerlendirilir. İdare, GİBS üzerinden yapılan başvuruların daha hızlı şekilde kontrol edilebilmesini teminen bölge liman başkanlığı ve bağlı liman başkanlıkları gemiadamları servislerinde görevli personel, aynı bölge içinde yer alan başka bir gemiadamları servisine atanan başvurularının GİBS üzerinden kontrol edilerek onaylanması için yetkilendirebilir. Ancak bir personel aynı anda birden fazla liman başkanlığı gemiadamları servisine atanan GİBS başvurularını kontrol edemez veya onaylayamaz.

(4) İdare tarafından kurulan GİBS'te doğrulaması yapılan öğrenim, kurs, deniz eğitimi ve sınav sonucu gibi veriler ile diğer kamu kurum/kuruluşlarının elektronik ortamda sağladığı veri akışlarından doğrulanan öğrenim, sınav, adli sicil kaydı, sağlık raporu, nüfus kaydı, ikametgâh gibi bilgiler geçerli kabul edilir ve bunlarla ilgili olarak başvuru sahibinden ayrıca belge istenmez.

Gemiadamı cüzdanı ve gemiadamı yeterlik belgesi

MADDE 52- (1) GİBS'e kaydedilen ve bu Yönetmelikte belirtilen yeterlik seviyelerine göre gemiadamı cüzdanı alacak olan gemiadamına, harcı alındıktan sonra İdarenin uygun gördüğü şekilde, gemiadamı yeterlik ve uzmanlık belgelerini de içerecek şekilde fotoğraflı Türkçe ve İngilizce olarak düzenlenmiş en fazla beş yıl süreli gemiadamı cüzdanı verilir.

- (2) Başvuru yapılan sınav, yeterlik ve uzmanlık belgelerinin doğrulamaları İdare tarafından belirlenecek yöntemle yapılır.
- (3) Gemiadamı cüzdanı düzenlenmesi uygun görülen gemiadamının gemiadamı yeterlik belgesi, gemiadamı uzmanlık belgesi ve belge kanıtı bilgileri, İdare tarafından kurulan veritabanı üzerinden elektronik ortamda gemiadamı cüzdanlarının basımının yapıldığı birime gönderilir.
- (4) Gemiadamı cüzdanları, Gemiadamları Cüzdan Basım Birimi veya İdarenin uygun göreceği yerde basılır. Gemiadamına düzenlenen gemiadamı cüzdanı, basımı yapıldıktan sonra posta yolu ile gemiadamının adresine gönderilir veya acil hallerde gemiadamının yazılı talebi ile gemiadamına doğrudan teslim edilir.
- (5) İdarenin öngördüğü gemiadamı sınavlarına giren ve sınavı başararak yeterlik derecesini yükselten gemiadamı, yeni gemiadamı yeterlik belgesi kendisine verilmeye kadar, eski gemiadamı yeterlik belgesi ile çalışabilir. Gemiadamı Yeterlik Belgesi gemiadamı cüzdanına kayıtlı olan gemiadamlarının, eski yeterliklerinin yer aldığı cüzdan sayfası iptal kaşesi ile iptal edildikten sonra gemiadamının hak kazandığı yeni yeterlik belgesi gemiadamı cüzdanının yeni bir sayfasına işlenir.
- (6) Bu Yönetmelik kapsamında başvuru yaparak yeterlik belgesi, gemiadamı cüzdanı ve diğer uzmanlık belgelerini almaya hak kazanmış olan gemiadamları, ilgili takvim yılı sonuna kadar belgelerin harç ödemelerini yapmak zorundadır. Bu süre sonuna kadar harçları yatırılmayan belgeler için yeni yıldaki harç miktarı uygulanır.
- (7) Gemiadamları, yeterlik ve uzmanlık belgeleriyle ilgili ilk müracaat ve yenileme elektronik başvurularını gemiadamı cüzdan basımı gerçekleştirilmeden de yapabilirler. Gemiadamı cüzdan basım talebiyle birlikte tüm cüzdan basım şartlarının sağlanması gereklidir.

Askerlikten ayrılanların işlemleri

MADDE 53-(1) Askerlik görevini Deniz Kuvvetleri Komutanlığına veya Sahil Güvenlik Komutanlığına bağlı gemilerde yapan erlerin, terhis oldukları gemi komutanlarıncaya verilen er hizmet belgeleri ile başvuruları durumunda, bu Yönetmelik hükümleri uyarınca işlemleri yapılır.

(2) Deniz Kuvvetlerinden veya Sahil Güvenlik Komutanlığından emekli olan ya da ayrılan subay veya sözleşmeli subaylar, astsubay veya sözleşmeli astsubaylar ve uzman çavuş ve erbaşlardan, bu Yönetmelik hükümlerine göre gemiadamı cüzdanı ile gemiadamı yeterlik belgesi almak için bu Yönetmeliğe uygun olarak başvuranların;

- Güncel servis belgesi,
 - Deniz Harp Okulu ya da Deniz Astsubay Sınıf Okulu ya da Astsubay Meslek Yüksekokulu diploması,
 - Bonservis ve kurs belgeleri,
 - Bu Yönetmelik hükümlerine göre alabilecekleri gemiadamı yeterlik derecesi için öngörülen eğitim öğretim konularında eksiklikleri bulunması halinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından alacakları kurs başarı belgeleri,
- ile başvuruları durumunda, bu Yönetmelik hükümleri uyarınca işlemleri yapılır.

(3) Güncel servis belgesi ibraz ederek ilk defa yeterlik belgesi alacak olan Deniz Kuvvetleri Komutanlığından veya Sahil Güvenlik Komutanlığından emekli olan ya da ayrılan subay veya sözleşmeli subaylar ile astsubay ve sözleşmeli astsubayların güverte ve makine deniz hizmeti hesaplaması için ikametgâhlarına en yakın liman başkanlığına başvuruları gerekir.

(4) Bu Yönetmelikte Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı personeli için belirlenmiş güverte ve makine deniz hizmetleri bu kurumlarda fiilen çalışan personelin mevcut yeterlik terfilerinde deniz hizmeti olarak kullanılamaz.

(5) Sözleşmeli subay ve astsubaylardan ikinci fıkranın (b) bendi gerekleri aranmaz.

Gemiadamı olmaktan feragat, gemiadamının vefatı ve yeterlik belgesinin zayi olması

MADDE 54- (1) Gemiadamlarından;

- Gemiadamı olmaktan vazgeçenlerin, talepleri halinde, GİBS'ten kayıtları silinir.
- Vefat eden gemiadamlarının gemiadamı cüzdanı, gemi kaptanı, donatanı ya da ailesi tarafından en yakın liman başkanlığına teslim edilir. İdare, GİBS'ten ilgilinin kaydını siler. Gemiadamı cüzdanı delinerek iptal edilir. İdare, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünden aldığı vefat bilgisine ait verilerle de kayıt sürebilir.

(c) Gemiadamı cüzdanını kaybeden veya cüzdanı kullanılamayacak ölçüde eskimiş veya yıpranmış olanlar bu Yönetmelikte belirlenen başvuru şartlarını sağlamaları halinde yeni gemiadamı cüzdanı başvurusunda bulunabilir. Gemiadamları yeni cüzdanlarını teslim aldıktan sonra geçersiz cüzdanlarını ve bulmaları halinde kayıp beyan ettikleri cüzdanlarını en kısa sürede sicil limanlarına teslim etmek zorundadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Gemiadamlarının Sağlık Durumları ile İlgili Kurallar

Gemiadamlarının sağlık yoklamaları

MADDE 55-(1) Gemiadamları, Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan Gemiadamları Sağlık Yönergesi hükümlerine göre periyodik sağlık yoklaması yaptırırlar.

(2) Gemiadamları sağlık yoklamaları, Gemiadamları Sağlık Yönergesi hükümlerine göre yetkilendirilen kamu ve özel sağlık kuruluşlarıncaya yapılır.

(3) Liman başkanlıkları; sağlık durumlarından kuşku duyulan ya da gemiadamı olabilmek için gerekli sağlık şartlarını taşımadığına dair bilgiye sahip olunan gemiadamlarından, sağlık durumlarının denizde çalışmalarına engel olup olmadığının belirlenmesi amacıyla ilave sağlık yoklaması yaptırmalarını talep edebilir.

(4) 200 GT'den küçük olan gemilerde çalışan gemiadamları ile balıkçı gemilerinde çalışan gemiadamlarının tabi olacakları sağlık raporları, sürücü olur raporu düzenlemeye yetkili kamu veya özel sağlık kuruluşlarından veya Sağlık Bakanlığı Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünün birimlerinden alınır. Bu sağlık raporları, beş yıl geçerlidir. Rapor düzenlenmesinde, B sınıfı sürücü belgelerinin düzenlenmesinde esas alınan sağlık şartları veya raporun Sağlık Bakanlığı Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğünden alınması durumunda anılan Genel Müdürlüğün belirleyeceği standartlar geçerlidir. Balıkçı gemisi güverte tayfası yeterliği dışında, bu madde kapsamında olan gemiadamları, ilk kez gemiadamı olurken ikinci fıkra hükümlerine uygun sağlık raporu almak, bu fıkra kapsamı dışındaki gemilerde çalışmaları halinde ise, Gemiadamları Sağlık Yönergesine göre sağlık raporlarını almak zorundadırlar.

(5) Gemiadamının sahip olduğu Gemiadamı Sağlık Yoklama Belgesi veya sağlık raporunun geçerlilik süresinin geminin seferi sırasında bitmesi durumunda veya acil durumlarda, Sözleşmeye taraf olan başka bir ülkenin sağlık kuruluşlarının bulunduğu bir sonraki limana kadar, gemiadamının süresi biten Gemiadamı Sağlık Yoklama Belgesi veya ilgili liman idaresince sağlık raporundaki koşulları taşıdığına kanaat getirilmesi durumunda, gemiadamının seferine izin verilebilir ancak bu süre üç ayı aşamaz.

(6) Denizde çalışmaya engel sakatlıklar ve hastalıklar, sağlık yoklaması sonuçları ve sonuçlara itiraz ile ilgili usul ve esaslar, Gemiadamları Sağlık Yönergesi ile belirlenir.

(7) İdare, ÖSYM'nin ilgili kılavuzlarında belirtilmiş olması şartıyla yetkilendirilmiş eğitim kurumu olarak denizcilik eğitimi veren üniversitelerin ön lisans veya lisans bölümlerine kayıt yaptıracak adaylardan fiziki yeterlik ve/veya psikometrik değerlendirme isteyebilir.

(8) İdare tüm gemiadamlarından şartları ve periyodları belirlenen aralıklarla psikometrik değerlendirme isteyebilir.

Gemiadamlarının sağlık yoklamalarına ilişkin özel şartlar

MADDE 56-(1) On sekiz yaşından küçük olan gemiadamları, Gemiadamları Sağlık Yönergesi ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nın Çocukları ve Gençlerin Sanayide İşe Elverişlilikleri Yönünden Sağlık Muayenesine Tabi Tutulmaları Hakkında 77 Sayılı Milletlerarası Çalışma Sözleşmesi hükümleri göz önüne alınarak her yıl periyodik sağlık yoklaması yaptırırlar.

(2) 65 yaşından büyük olan gemiadamları her yıl periyodik sağlık yoklaması yaptırırlar.

BESİNCİ KISIM

Gemiadamlarının Vardiya Tutma Kuralları, Denizcilik İşletmelerinin Sorumlulukları, Disiplin İşlemleri, Eğitim Kurumlarına İlişkin İdari Tedbirler

BİRİNCİ BÖLÜM

Gemiadamlarının Vardiya Tutmaları ile İlgili Kurallar ve Denizcilik İşletmelerinin Sorumlulukları

Gemiadamlarının vardiya tutma kuralları

MADDE 57-(1) Denizcilik işletmeleri, gemide vardiya tutma ile ilgili düzenlemeleri, vardiya tutacak gemiadamlarının yorgun düşerek

verimliliklerini azaltmayacak bir biçimde ve aşağıdaki esaslara uygun olarak yaparlar:

- a) Gemide vardiya tutan gemiadamları ile emniyet, kirliliğin önlenmesi ve güvenlikle ilgili görevleri bulunan gemiadamlarının;
 - 1) Günde en az on saat, yedi günlük bir periyot içerisinde en az yetmiş yedi saat dinlendirilmesi zorunludur.
 - 2) Birbirini takip eden dinlenme periyotları arasındaki süre on dört saati aşamaz.
 - 3) Günlük dinlenme süreleri en fazla iki bölüme ayrılabilir. Bu halde dinlenme sürelerinden biri altı saatten az olamaz.
 - 4) On sekiz yaşın altındaki gemiadamları gemilerde tehlikeli işlerde çalıştırılmaz ve zorunlu deniz eğitiminin parçası değilse gece vardiya tutamaz. Gece, en geç saat 20.00'de başlayarak en erken saat 06.00'a kadar geçen ve her halde en fazla on bir saat süren dönemdir.
- b) Vardiya tutma çizelgeleri gemide herkesin kolayca görebileceği yerlerde asılır. Çizelgeler gemi operasyonun yürütüldüğü dilde ya da dillerde ve İngilizce olarak standart hale getirilmiş bir biçimde oluşturulur.
- c) Bir gemi adamının vazifeye çağırılmasının zorunlu olması durumunda, gemiadamının normal dinlenme süresi vazifeye çağırılması sebebiyle kesintiye uğradıysa gemiadamına uygun bir dinlenme süresi verilir.
- ç) Gemiadamlarının kullandıkları günlük dinlenme süreleri gemi operasyonunun yürütüldüğü dilde ya da dillerde ve İngilizce olmak üzere standart hale getirilmiş bir biçimde, kayıt altına alınır. Gemiadamlarına, kaptan tarafından ya da kaptanın yetkilendirdiği bir gemiadamı ve ilgili gemiadamı tarafından onaylanmış bu kayıtlardan birer kopya verilir.
- d) Bu madde hükümleri, geminin, gemideki kişilerin ya da yükün acil durumlardaki emniyeti ya da denizde kurtarılmayı bekleyen diğer gemilere ya da şahıslara destek vermek için kaptanın geçerli herhangi bir süreyle gemiadamı görevlendirme hakkını elinden alamaz. Buna uygun olarak, kaptan dinlenme saatleri çizelgesindeki programı erteleyebilir ve normal duruma dönülene kadar herhangi bir gemiadamının gerekli olduğu şekilde herhangi bir süre boyunca çalışmasını şart koşabilir. Normal duruma döndükten sonra, uygulanabildiği ölçüde gemi kaptanı, planlanmış dinlenme saatlerinde çalışmış olan tüm gemiadamlarının uygun bir dinlenme süresi boyunca dinlenmesini sağlar.
- e) Dinlenme süresinin herhangi bir yedi günlük süre boyunca yetmiş saatten az olmaması koşuluyla, bu fıkranın (a) bendinin (1) numaralı alt bendinde belirtilen yedi günlük bir periyot içerisinde en az yetmiş yedi saatlik dinlenme süresinde ve aynı bendin (2) ve (3) numaralı alt bentlerinde gerekli kılınan dinlenme süresinde istisna verilebilir. Bu istisnaların uygulanması aşağıdaki şekillerde olur:
 - 1) Bu maddede belirtilen yedi günlük bir periyot içerisinde en az yetmiş yedi saatlik haftalık dinlenme süresinde uygulanabilecek istisnai durumlara birbirini takip eden iki haftadan uzun süreyle izin verilmez. Gemide gerçekleşecek iki istisnai dönem arasındaki aralık, istisna süresinin iki katından az olamaz.
 - 2) Bu maddede belirtilen günde en az on saatlik dinlenme süreleri biri en az altı saat olmak üzere ve geriye kalan her iki periyotun da bir saatten az olmaması koşuluyla üç periyottan fazla parçaya bölünemez. Birbirini takip eden dinlenme süreleri arasındaki süre on dört saati aşamaz. İstisnalar, herhangi yedi günlük periyotta iki adet yirmi dört saatlik periyodu aşamaz.
 - 3) Bu madde kapsamında verilen istisnaların hangi koşullar altında verilebileceği, İdare tarafından duyurulur.

1) Bu maddede belirtilen yedi günlük bir periyot içerisinde en az yetmiş yedi saatlik haftalık dinlenme süresinde uygulanabilecek istisnai durumlara birbirini takip eden iki haftadan uzun süreyle izin verilmez. Gemide gerçekleşecek iki istisnai dönem arasındaki aralık, istisna süresinin iki katından az olamaz.

2) Bu maddede belirtilen günde en az on saatlik dinlenme süreleri biri en az altı saat olmak üzere ve geriye kalan her iki periyotun da bir saatten az olmaması koşuluyla üç periyottan fazla parçaya bölünemez. Birbirini takip eden dinlenme süreleri arasındaki süre on dört saati aşamaz. İstisnalar, herhangi yedi günlük periyotta iki adet yirmi dört saatlik periyodu aşamaz.

3) Bu madde kapsamında verilen istisnaların hangi koşullar altında verilebileceği, İdare tarafından duyurulur.

f) Gemilerde aşırı alkol kullanımını önlemek için nefeste saptanacak kan alkol seviyesi (BAC) % 0,05 ya da 0,25 mg/ml oranından fazla olmaz.

Gemiadamlarının vardiya tutma düzenlemeleri

MADDE 58- (1) Denizcilik işletmelerince, Sözleşmenin Kod-A bölümünde belirtilen;

- a) Sefer planlama ilkeleri,
 - b) Vardiya tutma ilkeleri,
 - c) Gözcülük ilkeleri,
 - ç) Vardiya teslim alma ve teslim etme ilkeleri,
 - d) Kısıtlı görüş durum ilkeleri,
 - e) Kılavuz ile seyir ilkeleri,
 - f) Demir vardiyası ilkeleri,
 - g) Makine dairesi vardiyası ilkeleri,
 - ğ) Haberleşme vardiyası ilkeleri,
 - h) Liman vardiyası ilkeleri,
- gereklere göre oluşturulacak gemiadamlarının vardiya tutma düzenlemelerine uygun olarak, gemide seyir vardiyasından sorumlu zabıtlar ile makine vardiyasından sorumlu mühendis/makinistlerin vardiya tutmaları sağlanır.

Denizcilik işletmelerinin sorumlulukları

MADDE 59-(1) İdare, Sözleşmenin I/14 Kuralı ve Kod Bölümünün A-I/14 Kısım hükümleri uyarınca, denizcilik işletmelerinin gemilerindeki gemiadamlarının hizmet içi görevlendirilmelerine ilişkin sorumluluğu bu işletmelere vererek, bunlardan;

- a) Gemilerinden herhangi birine atanan her bir gemiadamının, Sözleşmenin ilgili hükümleri uyarınca ve İdare tarafından saptandığı şekilde bir sağlık raporu, yeterli belgesi ve/veya gemiadamı cüzdanı taşımasını,
- b) Gemilerinin Donatım Yönergesine uygun olarak donatılmasını,
- c) Gemiadamları ile ilgili dokümanlar ve belgelerin gemide bulunmasını ve kolayca erişilebilir olmasını, bu bilgilerin gemiadamlarının deneyimlerini, eğitimlerini, sağlık durumlarını ve atandığı görevlerdeki yeterliklerini gösterecek mahiyette olmasını,
- ç) Gemiadamlarının, normal veya acil durumlardaki görevleri ile ilgili olarak, gemideki bütün düzenlemeleri, tesisleri, aygıtları, yöntemleri ve geminin özelliklerini bilmesini,
- d) Gemiadamlarının, acil durumlarda emniyet, deniz kirliliğinin önlenmesi veya azaltılması için görevlerini yerine getirmede etkin olarak iş birliği yapmalarını,
- e) Gemilerinden herhangi birine atanan her bir gemiadamının, Sözleşmenin gerektirdiği tazeleme ve güncelleme eğitimlerini almış ve iş sağlığı ve güvenliği alanında gerekli bilgi sahibi olmasını,
- f) Uluslararası Denizde Can Emniyeti Sözleşmesi (SOLAS 74) Bölüm 5, Kural 14 paragraf 3 ve 4 uyarınca, gemilerinde daima etkili sözlü iletişim olmasını,
- g) Gemiadamı ile yapmış olduğu iş sözleşmesinin mali şartları dâhil tüm şartlarını eksiksiz yerine getirmesini,
- ğ) Gemiadamının, gemideki sosyal refahının ve fiziki imkânlarının gerekli uluslararası standartlarda olmasını,
- h) Seyir ve liman periyotlarında uygulanacak vardiya ve çalışma düzenlemelerinin fiziki ve zihinsel yorgunluk oluşturmayacak biçimde yapılmasını,

i) Gemiadamlarına teknik destek vermek ve gemilerin bakım tutumlarını takip etmek üzere güverte ve makine bölümleri için yeterli sayıda enspektör görevlendirilmesini, sağlar.

Gemiye yeni atanan gemiadamları ile ilgili sorumluluklar

MADDE 60-(1) Denizcilik işletmeleri; gemiye yeni atanan gemiadamları ile ilgili olarak; kaptan ve gemi personelinin her birinin, 59 uncu maddede belirtilen yükümlülüklerini tam ve etkin olarak yerine getirmelerinden ve geminin emniyetli ve güvenli işletilmesine bağlı olarak her türlü tedbiri almaktan sorumludur. Denizcilik işletmeleri, işletmelerine ait gemilerde ilk defa görev alacak personelden psikometrik değerlendirme veya çok yönlü kişilik envanteri isteyebilir.

(2) Denizcilik işletmeleri, Sözleşmenin geçerli olduğu her geminin kaptanına, gemide yeni işe alınan bütün gemiadamlarının gemideki aygıtları, işletim yöntemlerini ve görevlerini iyi yapabilmeleri için gereken diğer düzenlemeleri, bu görevler kendisinden istenmeden önce tanınmasını sağlamak amacıyla izlenecek ilkeleri ve yöntemleri içeren yazılı bir talimat verir. Bu talimatın usul ve esasları aşağıda belirtilmiştir:

- a) Yeni işe alınan gemiadamına;
 - 1) Gemiadamının kullanacağı veya çalıştıracağı belli aygıtları,
 - 2) Gemiadamının verilen görevleri iyi yapması için bilmesi gereken gemiye ait vardiya, güvenlik, çevre koruma ve acil durum yöntemleri ve düzenlemelerini,
- tanıma fırsatı vermek için uygun bir zaman verilir.
- b) Denizcilik işletmeleri, gemiye yeni atanan personelin gemi ile ilgili temel bilgileri anlayabilmesi için, gemiadamının anlayabildiği dilde kendisine

rehberlik yapacak yeterlikte birinin atanmasını sağlar.

c) Denizcilik işletmeleri, gemilerinde belirli görevlere ve sorumluluklara sahip kaptan, zabıt ve diğer personelin üstlenecekleri görevlere ve sorumluluklara uygun becerileri kazanmaları için görev başı itibak eğitimini tamamlamalarını sağlar.

(3) Sahibi ve/veya işletmecisi oldukları gemileri kendi imkânlarıyla tedarik ettiği personelle donatan şirketler hariç olmak üzere, gemilerin Türk gemiadamları ile donatılması işlemleri İdare tarafından izin verilen kuruluşlarca yerine getirilir. Bu kuruluşların ilgili diğer kamu kurumlarından alacakları izinler saklıdır. Bahse konu işlemler ve gemiadamı iş sözleşmelerinin içermesi gereken hususlara ilişkin usul ve esaslar İdare tarafından düzenlenebilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Gemiadamları Disiplin İşlemleri

Gemiadamları Disiplin Komisyonu

MADDE 61-(1) İdare tarafından gemiadamı yeterlik belgesi, GMDSS telsiz operatör yeterlik belgesi veya uygunluk onay belgesi verilmiş gemiadamlarının ve kılavuz kaptanların Türk veya yabancı bayraklı gemilerdeki hizmetleri sırasında herhangi bir şekilde tespit veya rapor edilen mesleki yetersizlikleri, disiplinsizlikleri, denizcilik örf ve adetlerine, teamüllere, denizcilik terbiyesine ve çalışma disiplinine uygun olmayan davranışları ile görevi ihmalleri veya kasıtlı kötü davranışları, Gemiadamları Disiplin Komisyonunca incelenir.

(2) Gemiadamları Disiplin Komisyonu; İdareyi temsilen, genel müdür, ilgili denizcilik genel müdür yardımcısı ve ilgili daire başkanı olmak üzere üç kişi, denizcilik ve gemi inşaatı ile ilgili meslek kuruluşlarını temsilen denizcilikle ilgili lisans mezunu uzakyol kaptanı ve uzakyol başmühendisi yeterliğine sahip olmak üzere iki kişi, işçi sendikalarını temsilen sendika başkanı, işveren sendikalarını temsilen sendika başkanı olmak üzere toplam yedi kişiden oluşur.

(3) Gemiadamları Disiplin Komisyonunun başkanlığını Denizcilik Genel Müdürü yürütür. Genel müdürün katılım sağlayamadığı durumda yerine ilgili genel müdür yardımcısı komisyona başkanlık eder. İdare, Komisyon teşkili için, ikinci fıkrada belirtilen denizcilikle ilgili meslek kuruluşları, işçi sendikaları ve işveren sendikalarından biri asıl ve biri yedek üye olmak üzere isim listesi gönderilmesini talep eder. Bu kurum ve kuruluşlar tarafından bildirilen isimler Komisyon üyesi olarak belirlenir. Komisyon üyeleri iki yıl için görevlendirilir. Süresi bitenler tekrar önerilebilir. Asıl komisyon üyelerinin toplantılara katılması esastır. Mazereti nedeniyle toplantıya katılamayacak olan asıl komisyon üyeleri durumu derhal İdareye bildirmek ve İdarenin uygun görüşünü almak zorundadır.

(4) Gemiadamları Disiplin Komisyonu, İdare tarafından gerekli görülen durumlar haricinde yılda en az bir defa toplanır. Komisyonun sekretaryası İdare tarafından yürütülür. Toplantı yeter sayısı beş kişiden az olamaz. Komisyon, toplantıya katılanların çoğunluğu ile karar alır. Oylamada eşitlik çıkması halinde başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

(5) Gemiadamlarının mevzuata, denizcilik örf ve adetlerine, teamüllerine, denizcilik terbiyesine ve çalışma disiplinine uygun olmayan davranışları ile görevi ihmalleri veya kasıtlı kötü davranışları; gemi işleticisi, gemi donatıcı veya liman başkanlığı tarafından doğrudan İdareye bildirilir veya İdare tarafından doğrudan tespit edilebilir. Birinci fıkrada belirtilen hususlarda yapılan tespitler, raporlar, tutanaklar, bilgi ve belgeler ilgililerince Gemiadamları Disiplin Komisyonunda görüşülmek üzere İdareye sunulur. Ayrıca yurtiçinde İdarenin denetim uzmanları veya yetkilendirilmiş klas kuruluşları tarafından veya yurtdışında yabancı denizcilik idareleri tarafından yapılan denetim ve kontrollerde ortaya çıkan gemiadamı yetersizlikleri, kusur ve kabahatleri ile müeyyide gerektiren benzer durumlar da bu Komisyon tarafından değerlendirilir.

(6) Bu madde uyarınca Gemiadamları Disiplin Komisyonuna sunulacak raporlar aşağıda belirtildiği şekilde düzenlenir:

a) Şikâyet edilen gemiadamına ilişkin araştırma gemi kaptanı tarafından yapılır.

b) Kaptan, hakkında araştırma yapılan gemiadamının ifadesini alır. Ayrıca kaptan, bilgisi olabileceğini değerlendirdiği diğer personelden bilgi ister ve/veya bunları diler. Kaptan konuya ilişkin bilgi ve belgeler ile varsa kendi bilgisi veya değerlendirmesi ile birlikte tespit edilen hususları tutanak altına alır. Tutanağa ayrıca şikâyet konu olayın olduğu tarih eklenir. İlgili tüm belgeler, gemiadamının ifadesi, kanıtlar ve tanıklarının verdiği bilgiler imzalarıyla birlikte tutanağa eklenir.

c) Tutanak, hakkında araştırma yapılan gemiadamına imzalatılır. Gemiadamının imzadan imtina etmesi veya yapılan tespite itirazı olması durumunda itirazı ve gerekçesi de tutanağa işlenir.

ç) Gemiadamının talebi halinde tutanağın ilgili sayfasının bir örneği gemi kaptanı tarafından gemiadamına verilir.

d) Gemi kaptanı şikâyet konu ilgili belgeleri çalıştığı denizcilik işletmesine gönderir. Denizcilik işletmesi söz konusu şikâyet bildirimini İdareye gönderdiğinde şikâyet bildiriminin Gemiadamları Disiplin Komisyonu tarafından değerlendirmeye alınabilmesi için ilgili belgelerin şirket onaylı örneklerinin posta yolu ile gönderilmesi zorunludur.

e) Bildirim yapılırken tespitler, raporlar, tutanaklar, bilgi ve belgeleri içeren dosya muhteviyatı da İdareye gönderilir.

f) Liman Başkanlıkları ise gemiye yapılan denetimler esnasında tespit ettikleri veya kendilerine ihbar ve şikâyet yoluyla gelen hususları İdareye bildirir.

(7) Tutanağa/gemi jurnaline işlendiği tarih itibarıyla en geç üç ay içerisinde denizcilik işletmeleri tarafından İdareye iletilmeyen şikâyetler değerlendirmeye alınmaz.

(8) Gemi kaptanı ile ilgili şikâyetler doğrudan gerekçeleri ve kanıtları ile birlikte denizcilik işletmesi tarafından yapılır.

(9) Komisyon şikâyet ile ilgili taraflardan ek açıklama, bilgi ve belge isteyebilir.

(10) İdare, gelen bildirimlerin görüşülmesi ve değerlendirilmesi için, dördüncü fıkrada belirtilen esaslar dâhilinde Gemiadamları Disiplin Komisyonu üyelerini toplantıya çağırır.

(11) Gemiadamları Disiplin Komisyonu tarafından, bu madde kapsamında İdareye yapılan bildirimlere muhatap gemiadamının savunması talep edilir. Tebellüğ tarihinden itibaren bir ay içerisinde yazılı savunmasını İdareye iletmeyen gemiadamı savunma yapmamış sayılır. Gemiadamının savunması ile diğer bilgi ve belgeler, Gemiadamları Disiplin Komisyonunca değerlendirilir. Komisyon gerek görür ise olaya tanık diğer gemiadamlarının bilgilerine başvurabilir veya işletici dâhil diğer kurum ve kuruluşlardan bilgi belge talep edebilir. Yapılan değerlendirmenin sonucuna göre Komisyon, 62 nci maddede belirtilen idari yaptırımlardan hangisinin uygulanacağına dair raporunu İdareye sunar. İdare tarafından söz konusu raporda yer alan kararlar uygulanır.

(12) Hakkında kesinleşmiş mahkeme kararı olan gemiadamlarının durumu, Gemiadamları Disiplin Komisyonu raporu beklenmeden İdare tarafından 62 nci maddeye göre değerlendirilir.

(13) İdare, gelen talebin muhteviyatına göre gerekli gördüğü hallerde, Komisyon raporunu beklemeksizin tedbir amaçlı olarak 62 nci maddede belirtilen şekilde yeterlik belgesinin askıya alınması işlemini uygulayabilir.

(14) Gemiadamının fiilinin suç teşkil etmesi bu fiile ayrıca bir disiplin yaptırımı uygulanmasına engel teşkil etmez.

(15) Usulüne uygun olmayan başvurular Gemiadamları Disiplin Komisyonuna sevk edilmez.

(16) Komisyonunda görüşülen ve asılsız olduğu anlaşılan şikâyetlerle ilgili ihbar/şikâyetle bulunanların en çok bir seneye kadar komisyonca belirlenen süre boyunca şikâyetleri gündeme alınmaz.

Gemiadamlarına ilişkin idari tedbirler

MADDE 62-(1) Gemiadamları Disiplin Komisyonu, gemiadamının işlediği kusurun ağırlık derecesi ile ihmâl veya kasıt unsurlarının varlığına göre ihbar, yeterlik belgelerinin altı aya kadar askıya alınması, yeterlik belgelerinin bir alt yeterliğe indirilmesi, yeterlik belgesinin iptali veya ilgilinin denizde çalışmaktan men edilmesi gibi yaptırımlardan birinin uygulanmasına karar verebilir ve kusur, ihmâl ve yetersizlik görülen konularla ilgili gemiadamının komisyonca uygun görülen eğitimleri almasını veya 55 inci maddede tanımlı sağlık raporu veya ilgili testleri sunmasını talep edebilir.

(2) 73 üncü madde kapsamında belgede sahtecilik yaptığı tespit edilen gemiadamları Gemiadamları Disiplin Komisyonuna sevk edilir.

(3) Gemiadamları Disiplin Komisyonu, sahtecilik nedeni ile yeterliği iptal edilen gemiadamı hakkında iptal tarihinden itibaren iki yıl, bu maddede belirtilen diğer sebeplerle yeterliği iptal edilen gemiadamı hakkında ise iptal tarihinden itibaren bir yıl geçmesi koşuluyla gemiadamının iptal edilen yeterliğinin bir alt kademesinde yer alan yeterlik sınavına yeniden katılması yönünde karar verebilir. En alt kademe yer alan yeterliklere sahip gemiadamları sahtecilik nedeni ile iptallerde, ilave olarak bir yıl süreyle sınavlara başvuruda bulunamaz.

(4) Sahtecilik nedeni ile yeterliği iptal edilen gemiadamının hangi eğitimleri tekrar alması gerektiğine dosya bazında konusuna göre Gemiadamları Disiplin Komisyonunca karar verilebilir.

(5) Belgesi askıya alınmış olmasına ve askıya alındığına ilişkin İdare tarafından kendisine tebligat yapılmış olmasına rağmen gemide görev aldığı tespit edilen gemiadamının belgesi iptal edilir ve bir yıl boyunca bu Yönetmelik kapsamında hiçbir belge düzenlenmez. Ayrıca, hakkında cezai işlem

yapılması için adli makamlara suç duyurusunda bulunulur.

(6) Komisyon, sağlık durumlarından kuşku duyulan ya da sağlık gereklerini sağlamadığı bildirilen gemiadamlarına, sağlık durumlarının denizde çalışmalarına engel olup olmadığının belirlenmesi amacıyla sağlık yoklaması yaptırabilir.

(7) Bir alt yeterliğe indirilen gemiadamı, eski yeterliğine yükselmek için bu Yönetmelikte belirlenen deniz hizmeti, geçerli İngilizce yeterliği puanı ve sınavla ilişkin şartları yeniden sağlamak zorundadır.

(8) Gemiadamları hakkında yeterlik belgesinin askıya alınması kararı verildiği durumlarda, bu karar tarihinden itibaren iki yıl içerisinde, bu kusurların her birinin tekrarında askıya alınma süresi iki kat artırılmış olarak uygulanır. Bu durumda askıya alma süresi altı ayı geçebilir. İhtar cezası gerektiren kusurlar hariç, ilk ihlale ilişkin idari tedbir karar tarihinden itibaren otuz altı ay içerisinde hakkında üçüncü kez idari tedbir kararı alınanların İdare tarafından verilen bütün gemiadamı yeterlik belgeleri ve gemiadamı uzmanlık belgeleri iptal edilir.

(9) Gemiadamının Gemiadamları Disiplin Komisyonunca tespit edilen kusuru aynı zamanda suç teşkil ediyorsa veya bu kusur nedeniyle ölümlü bir kaza meydana gelmişse askıya alma süresinde altı ay sınırı uygulanmaz. Bu hallerde askıya alma süresi gemiadamı hakkındaki adli süreç tamamlanmaya kadar uzatılabilir.

(10) İhtar cezası verilen gemiadamının, karar tarihinden itibaren on iki ay içerisinde ikinci kez ihtar cezasını gerektiren bir eylemde bulunması halinde yeterlik belgeleri altı ay süre ile askıya alınır.

(11) Yeterlik belgesinin bir alt yeterliğe indirilmesi cezasının gemiadamının en alt yeterliğe sahip olması nedeniyle uygulanmadığı durumlarda, gemiadamının yeterlik belgesi altı ay süre ile askıya alınır, söz konusu gemiadamı yeterliğini tekrar alabilmek için gerekli olan tazeleme eğitimi ve sınavla ilişkin şartları yeniden sağlamak zorundadır.

(12) Gemiadamları Disiplin Komisyonu gemiadamına uygulanacak idari yaptırımlarla ilgili değerlendirmeyi yaparken; meşru savunma ve zorunluluk hali, amirin emri, hakkın kullanılması, cebir ve şiddet, korkutma ve tehdit, haksız tahrik, irade dışı alınan alkol veya uyuşturucu madde etkisinde olma gibi kusurluluğu azaltan veya ortadan kaldıran nedenleri ya da zincirleme suç gibi cezaî sorumluluğu artıran durumları göz önünde bulundurarak gemiadamı hakkında ihlalin karşılığı olan idari tedbirden daha ağır veya hafif bir disiplin cezası uygulanmasına karar verebilir.

(13) Gemiadamı Disiplin Komisyonu, gemiadamına uygulanacak idari yaptırımlarla ilgili değerlendirmeyi yaparken aşağıdaki usul ve esasları göz önüne alır:

a) Gemiadamına ihtar cezası verilebilecek haller şunlardır:

1) Atandığı gemiye geçerli bir mazeret bildirmeksizin kendisine verilen süreden sonra geç katılmak.

2) Seyir veya liman vardiyasında süreklilik arz edecek şekilde geç kalmak.

3) Diğer gemi personeli rahatsız edecek şekilde tavır ve davranışlarda bulunmak.

4) Gemide görev yaparken limanlarda kendisine verilen izin sürelerini geçirerek gemiye geç katılmak.

5) Kaptan veya yetkili kişinin izni olmaksızın gemiye, gemi personeli harici bir kişiyi getirmek.

6) Gemideki yolcu, müşteri veya tedarikçilerden herhangi bir komisyon veya maddi fayda sağlamak üzere talepte bulunmak.

7) Liman giriş kartları veya kimlik kartını kasıtlı olarak kötüye kullanmak.

8) Tehlikeli yük taşıyan gemilerde gemi kaptanı veya denizcilik işletmesi tarafından, gemiadamlarına özel olarak yasak konulmuş alanlarda sigara içmek, açık ateş yakmak veya çıkmak kullanmak, gemi kaptanı tarafından onaylanmamış aydınlatma kaynağı kullanmak.

9) Amirleri tarafından verilen görevleri ihmal etmek.

10) Bayrak devleti/liman devleti denetimlerinde sorumluluk alanıyla ilgili tutulmayı gerektiren eksiklik tespit edilmesi.

11) Seyir veya liman vardiyasında yapmakla yükümlü olduğu periyodik kontrol ve işleri aksatmak.

12) Gemide yapılan talimlere ve acil durum tatbikatlarına katılmamak, gereken önemi vermemek.

13) Mevzuata, denizcilik örf ve adetlerine, teamüllerine, denizcilik terbiyesine ve çalışma disiplinine uygun olmayan davranışlarda bulunmak.

14) Gemiadamı sınavlarında sınav kurallarına uymamak, sınavda usulsüzlük yapmak veya kopya çekmek.

b) Gemiadamına yeterlik belgesinin altı aya kadar askıya alınması cezası verilebilecek haller şunlardır:

1) Başka bir personele kasten şiddet uygulamak.

2) Amirleri tarafından verilen emre kasten uymamak veya verilen görevi kasıtlı olarak ihmal etmek, sadakat ve özen yükümlülüklerine aykırı davranışlarda bulunmak.

3) Gemiye, gemi personeli, geminin yükünü veya deniz çevresini tehlikeye atan davranışlarda bulunmak.

4) Kabul edilebilir sebepler haricinde; amiri tarafından göreve çağrıldığında göreve hazır bulunmamak, görevde olması gereken yerde bulunmamak, görev başında uymamak.

5) Alkol veya uyuşturucu etkisiyle görevini uygun şekilde yapmamak veya göreve gelmemek.

6) Gemideki sosyal refahı etkileyecek şekilde diğer personele taciz, sindirme ve baskı uygulamak.

7) Gemiye kaçak olarak binilmesine yardım etmek.

8) Gemiye bayrak devleti veya liman devleti kontrolü yapmak için gelen denetim görevlilerine kasten yardımcı olmamak, denetimlerde sorumlu olduğu teknik kontrolleri yapmamak, uygun olmayan davranışlarda bulunmak, gemiyi yabancı otoritelere asılsız gerekçelerle ihbar etmek, sorumlu olduğu alanlarla ilgili açık hatadan kaynaklı tutulmayı gerektiren eksiklik/eksikliklerin tespit edilmesi.

9) Başkasına ait liman cüzdanını ve gemiadamı belgelerini kullanmak veya kendine ait liman cüzdanı ve gemiadamı belgelerini başkalarına kullandırtmak.

10) Gemiadamı sınavlarına iletişim cihazı ile girmek.

11) Gemide bulunduğu süre zarfında hırsızlık, dolandırıcılık gibi yüz kızartıcı suçlara karışmak.

12) Yasaklı maddeleri taşımak, saklamak, ticaretinde bulunmak.

13) Diğer gemi personeline fiziksel olarak zarar vermeye teşebbüs etmek, sözlü şiddet veya kasti kötü davranışlarda bulunmak.

14) Gemide yapılması gereken görevleri veya amirleri tarafından verilen görevleri yeterliğinin gerektirdiği biçimde yerine getirememek.

15) Geminin limandan ayrılmasından sonra haksız olarak işi bırakmak.

16) Gemide bulunan personele yönelik istenmeyen uygunsuz cinsellik içeren söylemlerde bulunmak.

17) Denizde can ve mal emniyetinin sağlanmasına, geminin sevkine ve teknik idaresine ilişkin kurallara uymayarak gemiyi, personeli ve çevreyi tehlikeye düşürmek ile ilgili kurumlara acil durumu bildirmemek.

18) Bu Yönetmeliğin 73 üncü maddesi kapsamında Gemiadamları Disiplin Komisyonuna sevk edilen ihlaller.

19) Yeterliğin gerektirdiği görevlerin icra edilememesi.

c) Gemiadamına yeterlik belgesinin bir alt yeterliğe indirilmesi cezası verilebilecek haller şunlardır:

1) Geçerli bir mazereti olmaksızın gemiye katılmayı veya sefere çıkmayı reddetmek ya da geminin sefere hazırlanması ve sefere çıkmadan önceki herhangi bir 24 saatlik bölümünde gemide bulunmamak veya yeterli bir mazereti olmaksızın gemide olmamak veya görevini terk etmek.

2) Geçerli bir mazereti olmaksızın gemiden kaçmak.

3) Denizde can ve mal emniyetinin sağlanmasına, geminin sevkine ve teknik idaresine ilişkin kurallara uymayarak kazaya sebep olmak.

ç) Gemiadamına yeterlik belgesinin iptali veya ilgilinin denizde çalışmaktan men edilmesi cezası verilebilecek haller şunlardır:

1) Diğer gemiadamlarından biri veya birkaçını organize ederek emre itaatsizlik, görevi ihmal etmek veya geminin seyrüseferine engel olmak.

2) Kaçakçılık yaptığının mahkeme kararı ile tespit edilmesi.

3) Gemide bulunan personele yönelik istenmeyen uygunsuz cinsellik içeren fiziksel davranışlarda bulunmak.

4) Kastan ve makul sebep olmaksızın gemiye hasar vermek, gemideki herhangi bir mala zarar vermek veya gemideki herhangi bir malı denize atmak.

5) Gemiadamının herhangi bir kursa gitmeden, kendisini kursa gitmiş gibi göstererek ilgili gemiadamı belgelerini aldığının tespit edilmesi.

6) Diğer personelin ağır yaralanmasına veya ölümüne neden olabilecek ölçüde fiziksel şiddette bulunmak.

7) Kusuru veya ağır ihmali nedeniyle geminin, gemi personelinin veya deniz çevresinin zarar görmesine neden olmak.

8) İlgili kurumlara acil durumun bildirilmemesinden dolayı vuku bulan deniz olayında can kaybı veya çevre kirliliği yaşanması.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim Kurumlarına İlişkin İdari Tedbirler

Gemiadamları eğitimi veren gerçek veya tüzel kişilere ilişkin idari yaptırımlar

MADDE 63-(1) Gemiadamları eğitim ve sınavları ile ilgili gerekleri yerine getirmeyen İdare tarafından yetkilendirilen gerçek veya tüzel kişiler hakkında aşağıdaki esaslar uygulanır:

a) İdare tarafından yetkilendirilmediği halde gemiadamları eğitimi veren, vermeyi taahhüt eden, yazılı veya görsel basın yoluyla duyuru yapan veya herhangi bir gemiadamları belgesi düzenleyen veya düzenleneceğini vaat eden gerçek ve tüzel kişiler hakkında adli makamlara suç duyurusunda bulunulur.

b) İdare tarafından yapılan değerlendirme sonucunda, aşağıda belirtilen durumlarda yetkilendirilmiş eğitim kurumlarının GİBS'te tanımlı yetkileri askıya alınır veya iptal edilir. Askıya alma ve iptal işlemi usulsüzlüğün tespit edildiği tüm eğitimler için yapılır. Eğitim kurumunun yetkisi, askıya alındığı veya iptal edildiği tarihte devam eden ve açılması onaylanmış kurslar/eğitimler tamamlanmaya kadar devam eder, ancak yeni kurs/eğitim açamaz. Askıya alınan eğitimler için GİBS Kurs Modülünde yeni kurs ilanı açamaz.

1) Sözleşmenin 1/8 Kuralı ile Kod Bölümünün A-1/8 Kısmı uyarınca oluşturulan kalite standartları sisteminin işlevselliğini yitirdiğine dair nesnel kanıtlara istinaden yetkilendirilmiş eğitim kurumlarının yetkileri altı ay süre ile askıya alınır.

2) Eğitim Yönergesinde belirtilen süreler içerisinde periyodik izleme ve değerlendirme faaliyetleri için başvurmamış yetkilendirilmiş eğitim kurumlarının veya başvurusu yapmasına rağmen, tespit edilen eksiklikler nedeniyle izleme ve değerlendirme faaliyetleri üç ay içerisinde tamamlanamamış yetkilendirilmiş eğitim kurumlarının ilgili yetkileri izleme ve değerlendirme faaliyetleri sonuçlanana kadar askıya alınır. Malzeme alımı gerektiren eksiklikler ve mevzuat kaynaklı eksiklikler için talep halinde İdarece ek süre verilebilir.

3) Yetkilendirilmiş eğitim kurumlarının kursa katılanlarla ilgili kimlik doğrulaması yapılması yönünde alınan tedbirleri uygulamadığının veya GİBS üzerinden yapılan yoklamalarda sınıfta mevcut olmayan kişileri mevcutmuş gibi gösterdiğinin tespit edilmesi halinde ilgili yetkileri üç ay süre ile askıya alınır.

4) Yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından tesis ve ekipman gereklilikleri olmadan eğitim faaliyetinde bulunan ve/veya eğitimlerde uygunsuz araç gereç kullandığı tespit edilenlerin ilgili yetkileri üç ay süre ile askıya alınır.

5) Yetkilendirilmiş eğitim kurumlarından eğitim kayıtlarını kurallara uygun tutmayan, gerekli koşullar sağlanmadan öğrenciyi kaydeden ve/veya onaylı eğitim programına uymayanların ilgili yetkileri üç ay süre ile askıya alınır.

c) Yetkilendirilmiş eğitim kurumlarına veya yetkilendirme için talepte bulunan eğitim kurumlarına yapılan denetleme esnasında, denetçilerin görevlerini yapmasına engel olunması, talep edilen bilgi ve belgelerin geçerli bir nedeni bulunmaksızın zamanında ve tam olarak denetçilere sunulmaması, gerçeğe aykırı belge tanzim edilmesi halinde yetkilendirilmiş eğitim kurumunun tüm yetkileri iptal edilir, ilk defa yetkilendirme için talepte bulunan eğitim kurumu için ise yetkilendirme yapılmaz.

ç) Yetkilendirilmiş eğitim kurumlarının GİBS üzerinde tanımlı yetkileriyle on iki ay boyunca hiçbir yeni eğitim düzenlenmediğinin tespit edilmesi durumunda ilgili yetkileri iptal edilir.

d) İdare tarafından belgelendirilmiş denizci eğitimcilerden yetkileri dışında eğitim verdiği tespit edilen ve/veya eğitim kurum ve kuruluşlarında eğitime katılmadığı halde eğitici gibi görünen eğitimcilerin, İdare tarafından verilmiş olan denizci eğitimci belgesi iptal edilir. Bu kişilere iki yıl süresince denizci eğitimci belgesi verilmez.

e) Bu maddede belirtilen nedenlerle yetkileri askıya alınan eğitim kurumlarına, askıya alma süresi bitiminde gerekli düzeltici faaliyetleri tamamlamadıkları durumlarda, bu faaliyetleri tamamlaması için üçer aylık sürelerle ek süre verilebilir; ancak bu süre yetkilerin askıya alınma tarihinden itibaren toplamda bir yılı geçemez. Bu süre sonunda da gerekli düzeltici faaliyetleri tamamlamayan eğitim kurumlarının ilgili yetkileri iptal edilir.

f) Yetkilendirilmiş eğitim kurumlarının, yetkisiz personel ile eğitim verdiğinin veya eğitimle ve sınavla ilgili olarak İdareyi yanıltmaya yönelik sahtecilik yaptığının tespiti halinde ilgili yetkileri iptal edilir.

g) Yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında çalışan ve nitelikleri Eğitim Yönergesi ile belirlenen denizci eğitimcilerin, ders verdikleri konularla ilgili uzmanlık belgelerini GİBS üzerinde güncel tutmaları zorunludur.

Tekerrüre ilişkin hükümler

MADDE 64- (1) Yetkilendirilmiş eğitim kurumları, eğitimciler ve ilgililer hakkında yetkilerinin askıya alınması kararı verildiği durumlarda, bu karar tarihinden itibaren otuz altı ay içerisinde bu ihlallerin her birinin tekrarıyla askıya alınma süresi iki kat artırımlı olarak uygulanır. İlk ihlale ilişkin idari tedbir karar tarihinden itibaren otuz altı ay içerisinde hakkında üçüncü kez idari tedbir kararı alınanların İdare tarafından verilen bütün yetkileri iptal edilir.

Gemiadamları eğitimi veren gerçek veya tüzel kişilere ilişkin idari tedbirler

MADDE 65-(1) 63 üncü ve 64 üncü maddelere göre yetkisi iptal edilen eğitim kurumunun yöneticileri, kurucuları ve ortakları iki yıl boyunca denizcilikle ilgili herhangi bir eğitim kurumu açamaz, yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında görev alamaz.

ALTINCI KISIM

Kılavuz Kaptan Yeterlikleri ve İdari Tedbirler

BİRİNCİ BÖLÜM

Kılavuz Kaptan Yeterlikleri

Başvuru usul ve şartları

MADDE 66-(1) İlk defa kılavuz kaptan yeterlik belgesi başvurusunda bulunmak isteyen kılavuz kaptan adayları aşağıda belirtilen şartları sağlamak koşuluyla ilgili liman başkanlığına başvururlar:

a) Türk vatandaşı olmak.

b) Kamu haklarından mahrum bulunmamak.

c) Kılavuz kaptan yeterliğine sahip olmak için 40 ıncı maddenin birinci fıkrasında yer alan hükümlere ilave olarak, 5237 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile bu Yönetmeliğin 40 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan suçlar, Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, edimin ifasına fesat karıştırma, güveni kötüye kullanma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama suçları veya kaçakçılık suçlarından dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza ile hüküm giymemiş olmak.

ç) Askerlikle ilgisi bulunmamak.

d) İdare tarafından yetkilendirilmiş üniversitelerin denizcilikle ilgili bölümlerinde lisans düzeyinde eğitim görmüş olmak.

e) Uzakyol kaptanı yeterlik belgesine sahip olmak ve anılan belge ile en az on iki ay Donatım Yönergesinde uzakyol kaptan yeterliği ile donatılması gereken gemilerde gemi kaptanlığı yaptığını deniz hizmet belgesi ile belgelemek.

f) Sağlık durumunun deniz hizmetine elverişli olduğunu, bu Yönetmeliğin ilgili hükümlerine göre belgelemek.

g) Düzgün, akıcı ve anlaşılabilir konuştuğunu hastaneden alınmış belge ile ispatlamak.

ğ) 67 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen kılavuz kaptan sınavına girmeden önce 40 ıncı maddenin dördüncü fıkrasında tanımlanan ulusal/uluslararası yabancı dil sınav türlerinden 70 puan ve üstüne denk puan almak.

İlan, başvuru ve sınav

MADDE 67- (1) İdare tarafından mevcut kılavuz teşkilatlarının talebi ve/veya İdarenin değerlendirmesi üzerine her yılın ilk üç ayı içerisinde ilgili yıl için ihtiyaç duyulan kılavuz kaptan sayısı ilan edilir. İdare, gerekli gördüğü durumlarda bu maddede belirtilen usul ve esaslara uygun olarak aynı yıl içerisinde ilan ve sınav yapabilir.

(2) Kılavuz kaptan yeterlik isteyen kişiler tarafından liman başkanlıklarına yapılan başvurulardan uygun olanlar İdareye bildirilir.

(3) İdare kılavuz kaptan adayları için yazılı veya çevrimiçi olarak kılavuz kaptan sınavını yapar. Sınav, yüz tam puan üzerinden değerlendirilir. Sınavda en yüksek puandan aşağıya doğru sıralama yöntemiyle istihdam edilecek kılavuz kaptan sayısının iki katı kadar aday, en az 70 puan almak şartıyla, sözlü sınava katılmaya hak kazanır. Son adayla aynı puana sahip olan adayların tamamı sözlü sınava çağrılır. Sözlü sınavda yetmiş ve üzeri puan alanlar değerlendirmeye alınır.

(4) Başarı sıralamasında, yazılı ve sözlü sınavın aritmetik ortalaması esas alınır. Başarılı olan adaylar; ücreti, içeriği ve süresi İdare tarafından belirlenen temel kılavuz kaptanlık eğitimini Ulusal Deniz Emniyeti Başkanlığında alır.

Staj ve görev başı eğitim

MADDE 68-(1) Kılavuzluk teşkilatları İdarenin bildirdiği kılavuz kaptan adaylarını en geç altmış gün içinde staj eğitimine başlatmakla, kılavuz kaptan adayları da aynı süre içerisinde staj eğitimine başlamakla yükümlüdür. Bu süre içerisinde, İdarenin izniyle kabul edilen hastalık, tutukluluk, doğal afet gibi mücbir sebepler hariç olmak üzere, staj eğitimlerine başlamayan veya ara vermeden tamamlamayan adayların adaylık süreçleri sonlandırılır.

(2) Kılavuz kaptan yeterlikleri aday, liman ve boğaz kılavuz kaptanı olmak üzere tanımlanır. İlk defa aday kılavuz kaptan yeterliği alacaklar otuz gemiden az olmamak ve en az otuz gün süreli staj eğitimini, İdarenin belirlediği kılavuzluk teşkilatında, gece ve gündüz dengeli olacak şekilde, farklı büyüklük ve cinsteki gemilerde yetkilendirilmiş bir kılavuz kaptan nezaretinde fasilasız olarak yapmak zorundadır.

(3) Staj eğitimi veya görev başı eğitimi yapan kılavuz kaptanlar, eğitimleri sırasında, eğitimini yaptıkları kılavuzluk hizmet bölgesinde yetkili römorkörçülük teşkilatına ait römorkörlerde beş gün fiili eğitim alırlar. Daha önceden kılavuzluk hizmetlerine esas römorkörlerde kaptanlık yapanlar veya ilgili alanda bu fiili eğitimi almış olanlar bu eğitimden muaftır.

(4) Staj eğitimi ve görev başı eğitimi yapan kılavuz kaptanlar, eğitimleri sırasında, eğitimini yaptıkları kılavuzluk hizmet bölgesi kısmen veya bütünüyle gemi trafik hizmetlerinin (GTH) kapsamı içinde ise GTH'nin yapısı ve işlevi ile ilgili beş gün süre ile toplam otuz saat fiili eğitim alırlar. Daha önceden gemi trafik hizmetleri operatörlüğü yapanlar veya ilgili alanda bu fiili eğitimi almış olanlar bu eğitimden muaftır.

(5) Stajlarını tamamlayan adayların Eğitim Yönergesinde tanımlanan staja ilişkin belgeleri, staj eğitimine başladığı ve bitirdiği tarih ile staj eğitimi sonrası adaya ilişkin görüşler, kılavuzluk teşkilatı tarafından ilgili liman başkanlığına bildirilir. Bu bildirimde istinaden İdarenin şartlarını belirlediği sözlü sınavda başarılı olan ve ilgili liman başkanlığına başvuran adaylara aday kılavuz kaptan yeterlik belgesi İdare tarafından verilir.

(6) Liman kılavuz kaptanı olmak isteyenler; görev alacakları hizmet sahalarında, görev başı eğitimlerini yetkilendirilmiş bir liman kılavuz kaptan nezaretinde farklı büyüklük ve cinsteki en az %70'i yansıma manevrası olacak şekilde en az kırk beş gemiden az olmamak ve en az dört ay sürede tamamlayarak, İdarenin şartlarını belirlediği uygulama sınavında başarılı olduklarında boğaz kılavuz kaptan yeterliği almaya hak kazanırlar.

(7) İstanbul ve Çanakkale Boğazlarında boğaz kılavuz kaptanı olmak isteyenler, staj dahil görev başı eğitimlerini yetkilendirilmiş bir boğaz liman kılavuz kaptanı nezaretinde farklı büyüklük ve cinsteki yetmiş beş gemiden az olmamak ve en az beş ay sürede tamamlayarak İdarenin şartlarını belirlediği uygulama sınavında başarılı olduklarında boğaz kılavuz kaptan yeterliği almaya hak kazanırlar.

(8) Liman veya boğaz kılavuz kaptan yeterliğine sahip olanlar, ilave hizmet sahalarında görev başı eğitimlerini yetkilendirilmiş bir kılavuz kaptan nezaretinde otuz gemiden az olmamak ve en az iki ay sürede tamamlayarak ilave hizmet sahaları için liman kılavuz yeterliği alabilirler.

(9) MARPOL EK-I Lahika 1'de yer alan petrol ve petrol ürünleri, IBC Kod Bölüm 17 ve IGC Kod Bölüm 19 kapsamındaki tehlikeli maddele elleçleyen limanlar ve terminalerde bu maddenin altıncı fıkrasında tanımlı görev başı eğitimlerinde kılavuzlanan gemilerin en az on tanesinin bu fıkra da tanımlı tehlikeli yükleri taşıyan gemilerden olması gereklidir.

(10) İdare tarafından, seyir, can, mal ve çevre emniyeti açısından gerekli görülen kılavuzluk hizmet sahalarında görev başı eğitimi süreleri ile gemi sayıları artırılabilir.

(11) Görev başı eğitimi tamamlayan kılavuz kaptanlara, liman başkanlığının teklifi ile İdare tarafından ilgili hizmet sahaları için kılavuz kaptan yeterliği verilir.

Kılavuz kaptanlara yönelik diğer hususlar

MADDE 69-(1) Mücbir sebeplerle veya yeni kurulan bir kılavuzluk bölgesinde yetkili kılavuz kaptan bulunmadığından görev başı eğitimi yapılamıyorsa, son beş yıl içerisinde en az on iki ay kılavuz kaptan olarak çalışmış olanlar, İdarenin de onayı ile görev başı eğitimlerini kılavuzluk hizmeti vererek tamamlayabilir.

(2) Staj ve görev başı eğitimi süresince, kılavuz kaptan adaylarının çalışma ve sosyal güvenlik mevzuatından kaynaklanan hakları, yetkili kılavuzluk teşkilatının sorumluluğundadır. Yetkili kılavuzluk teşkilatının bulunmadığı durumlarda bu sorumluluk kılavuzluk hizmeti verilen liman işletmesindedir.

(3) Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışan kılavuz kaptanlar, İdarenin izin verdiği durumlarda bu bölümde belirtilen görev başı eğitim şartını sağlamadan herhangi bir kıyı tesisinde İdare tarafından görevlendirilebilir.

(4) Bir kılavuz kaptan, sadece yapmış olduğu iş akdi gereğince bünyesinde bulunduğu teşkilatın yetkili olduğu hizmet sahaları içerisinde kılavuzluk hizmeti verebilir.

(5) Bir kılavuz kaptanın acil ve mücbir hallerde, aynı anda farklı bir hizmet sahasında kılavuzluk hizmeti verebilmesi veya görev başı eğitimi yapabilmesi İdarenin onayına tabidir.

(6) Kılavuz kaptanlara ilişkin sicil kayıtları İdare tarafından GİBS'te tutulur.

(7) Kılavuzluk hizmet teknelerinde görev yapan personele İdare tarafından kılavuz kaptan transfer eğitimi ve kılavuzluk hizmetinde kullanılan römorkörlerde görev yapan personele ise emniyet eğitimi verilebilir ve bu eğitimlerin usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

(8) Her kılavuzluk teşkilatı, kılavuz kaptanların staj, görev başı eğitimi ve görevleri başında kullanabilmeleri için bu fıkra da ve ilgili mevzuatında belirlenen emniyet donatılarını temin etmek ve donatmakla; kılavuz kaptan adayları ve kılavuz kaptanlar ise kılavuzluk görevleri sırasında, bu fıkra da ve ilgili mevzuatında belirtilen emniyet donatılarını kullanmakla yükümlüdür.

a) Kılavuz kaptanlar, çarpmış basamaklarına basıldığında basamakların hissedilmesine müsaade edecek yapıya sahip, suya düşme durumunda harekete en az engel olacak formda, tabanı kaymaz, petrol türevlerine ve ısıya dayanıklı, koruyucu ve ortopedik özellikli ayakkabı ile kaydırmaz ve su geçirmez iş eldiveni kullanır.

b) Kılavuz kaptanlar ve kılavuz botu personeli her transferde mevsimine göre kışlık veya yazlık can yeleklerini giymek zorundadır. Can yelekleri ergonomik, Uluslararası Denizde Can Emniyeti Sözleşmesi (SOLAS) tip onayına haiz minimum 150 N'lık yüzdürme yeteneğine sahip, kendiliğinden şişebilen (otomatik) özellikte, ışıklı, düdüklü ve reflektör bantlı donatılmış olacaktır. Kışlık can yelekleri mont/kaban şeklinde giyilebilir özellikte olabilir.

c) Kılavuz kaptanlar; istihdam edildikleri teşkilatların bu hizmetin emniyetle verilmesine katkı sağlamak üzere oluşturdukları ve bünyelerindeki kılavuz kaptanların tecrübe seviyelerine uygun gemi kılavuzlamalarını amaçlayan teşkilatlarının İdareye sundukları bir kıdem prosedürüne göre hizmet verirler.

İKİNCİ BÖLÜM

Yeterlik Yenilemeleri ve İdari Tedbirler

Kılavuz kaptan yeterliklerinin geçerliliği, yeterliğin askıya alınması ve iptali

MADDE 70- (1) Liman veya boğaz kılavuz kaptanları en az iki yılda bir defa, aday kılavuz kaptanlar ise en az beş yılda bir defa kılavuz kaptan yenileme eğitimlerini Ulusal Deniz Emniyeti Başkanlığında alır. İdarece kabul edilen ve resmi belgeye dayanan mücbir sebepler dışında herhangi bir sebeple yenileme eğitimlerine katılmayan kılavuz kaptanların kılavuz kaptan yeterliği askıya alınır. Kılavuz kaptan yeterliğini askıdan çıkarmak için bu kişilerin yenileme eğitimlerine katılmaları zorunludur.

(2) Kılavuz kaptanların, beş yıllık süre içerisinde en az on beş gemiyi ve en az bir ay içerisinde kılavuzlamadığı durumlarda ilgili hizmet sahalarına yönelik kılavuz kaptan belgeleri askıya alınır. İlgili hizmet sahasında yetkili kılavuz kaptan nezaretinde on beş gemiden az olmamak ve en az bir ay içerisinde görev başı eğitimini tamamlamaları durumunda askı kaldırılır.

(3) Kılavuz kaptanların, uzak yol kaptanı yeterlik belgesi ve sahip oldukları gemiadamı uzmanlık belgeleri, bu belgelerinin süresi içinde en az bir yıl kılavuz kaptan olarak görev yapmaları halinde yenilenir. Bu sürenin hesaplanmasında, belgelerin süresi içinde uzak yol kaptanı olarak yaptığı deniz hizmeti süreleri de dikkate alınır. Kılavuz kaptanlar, 29 uncu maddenin birinci fıkrasında yer alan deniz emniyeti uzmanlık belgelerini güncel tutmak zorundadır.

(4) Kılavuz kaptanlar Gemiadamları Sağlık Yönergesine göre uzak yol kaptan yeterliği için öngörülen sağlık raporlarını güncel tutmak zorundadır. Altmış yaşın üstünde kılavuz kaptanların sağlık muayeneleri gemiadamı sağlık kurullarınca gerçekleştirilen genel muayene esaslarına göre yapılır. Sağlık raporları güncel olmayan kılavuz kaptanlar, kılavuzluk hizmeti veremez.

(5) Kılavuz kaptan yeterliğine sahip olanların kılavuz kaptan yeterlik belgeleri, aşağıdaki durumlarda İdare tarafından geri alınarak bu durum

kütüğe işlenir:

- Altmış beş yaşını doldurmak.
- Kılavuz kaptan olabilmek için gerekli olan sağlık ve adli sicil koşullarını kaybetmek.

(6) (Danıştay İDDK'nın 8/10/2025 tarihli ve YD İtiraz No.:2025/265 sayılı kararı ile yürütmesi durdurulan fıkra) *dare beşinci fıkra*da belirlenen altmış beş yaş sınırını en erken 24 ay sonra uygulanmak üzere altmış yaşına kadar indirebilir.)

(7) Gemiadamları Disiplin Komisyonu kılavuz kaptanlara uygulanacak idari yaptırımlar ile ilgili değerlendirmeyi yaparken, İdare tarafından yürütülecek teknik ve idari tahkikatın sonucunu göz önüne alarak;

- Mesleki ilke ve gerekler ile mesleki etik sorumluluklarına aykırı hareket eden kılavuz kaptanlar için ihtar,

b) Kılavuz kaptanlar ile ilgili meri mevzuatta belirtilen hususlara aykırı hareket eden kılavuz kaptanların yeterlik belgelerinin altı aya kadar askıya alınması,

c) Kılavuzluk hizmeti verdiği gemide gözlemedikleri geminin seyir, can, mal ve çevre emniyeti ile ilgili risk oluşturan hususları, seyir cihazları ile ilgili arızaları, deniz kazalarını ve denizde meydana gelebilecek kirlilikle ilgili uygunsuzlukları tespit ettiği anda sözlü ve yirmi dört saat içerisinde yazılı olarak ilgili liman başkanlığına bildirmeyen kılavuz kaptanlar için yeterlik belgelerinin altı aya kadar askıya alınması,

- İdarenin izni dışında birden fazla yerde görev yaptığı tespit edilen kılavuz kaptanlar için yeterlik belgelerinin bir yıla kadar askıya alınması, idari tedbirlerine karar verir. Gerek görülmesi halinde, idari tedbirlere ek olarak yenileme eğitimi alınmasına da karar verilebilir.

(8) 62 nci maddenin sekizinci ve onuncu fıkralarında düzenlenen tekräre ilişkin hususlar kılavuz kaptanlar için de uygulanır.

(9) Kılavuz kaptan olabilmek şartlarından en az birini kaybettiği İdarece tespit edilmesi durumunda kılavuz kaptanın, bu yeterliğine ilişkin tüm belgeleri de iptal edilir veya askıya alınır. İptale veya askıya neden olan durumun ortadan kalkması ve ilgilinin başvurusu halinde İdare, belgeleri tekrar geri verir.

Kılavuzluk hizmeti vermeyi reddetme hakkı

MADDE 71- (1) Kılavuz kaptanlar, hizmet verdikleri geminin kılavuzluk hizmet bölgesinde seyre devam etmesinin, limana demirleme, yanaşma veya kalkmasının seyir, can ve mal emniyeti ve/veya çevre emniyeti açısından tehdit oluşturabileceğini gözlemlemeleri durumunda kılavuzluk hizmetini vermeyi reddedebilir.

(2) Kılavuz kaptanlar, gemiye çıkış ve inişte kullanacakları kılavuz çarpmalı, aydınlatma ve benzeri araçların kurallara uygun ve emniyetli olmaması durumunda hizmet vermeyi reddetme hakkına sahiptir.

(3) Birinci ve ikinci fıkraların vuku bulduğu durumda kılavuz kaptan, hizmet vermeyi reddetme gerekçesi ve varsa fotoğraf/video kayıtları ile birlikte söz konusu olayı, varsa bölgedeki gemi trafik hizmetleri merkezlerine telsiz veya uygun iletişim aracıyla derhal, ayrıca gerekli işlemin yapılması için kılavuzluk teşkilatı vasıtasıyla ilgili liman başkanlığına en geç 24 saat içinde yazılı olarak bildirir.

YEDİNCİ KISIM

Çeşitli ve Son Hükümler

Alt düzenleyici işlemler

MADDE 72- (1) Bakanlık, bu Yönetmelikte belirtilen hükümler çerçevesinde alt düzenleyici işlemler yapabilir.

(2) İdare, Gemiadamı Donatımında Asgari Emniyet Belgesinde bulunmamasına rağmen, gemiadamı statüsüne sahip; geminin bakım, onarım, eğitim, denetim işleri ile ilgili teknik, idari ve ticari faaliyetleri gerçekleştirmekle görevli, donatan tarafından görevlendirilmiş yetkili kişi olan enspetörlerin yetkilendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirler.

Belgelerde sahtecilik

MADDE 73-(1) Bu Yönetmelikte geçen her türlü gemiadamı yeterlik belgesi, uzmanlık belgesi, belge kanıtı, uygunluk onay belgesi ile gemiadamı cüzdanı gibi belgeleri ve bunlara sahip olmak için gerekli deniz hizmet belgesi, eğitim belgesi, sağlık belgesi, adli sicil kaydı gibi bilgi ve belgeleri;

- İdareyi ve/veya yabancı ülke makamlarını aldatacak şekilde değiştiren,
- Sahte olarak üreten,
- Sahte bilgi ve belgeleri İdareye gönderen veya beyan eden,

Türk veya yabancı uyruklu gemiadamlarının bu yolla sahip olduğu tüm gemiadamı belgeleri iptal edilir. Bu şekilde iptal edilen gemiadamı belgelerinden önce sahip olduğu gemiadamı belgeleri ile ilgili olarak, bu madde kapsamında işlem yapılması için Gemiadamları Disiplin Komisyonuna sevk edilir. Bu belgelerin yurt dışından temin edilmesi halinde belgelere el konulur ve ilgili idaresine bildirinde bulunulur. Sahte belge taşıyan gemiadamı, İdare veya liman başkanlıkları tarafından ilgili adli ve idari makamlara bildirilir. Kovuşturma sonuçlanıncaya kadar İdare tarafından ilgili hakkında herhangi bir gemiadamı işlemi yapılmaz.

(2) Yeterlik belgesi veya uzmanlık belgesi düzenlenmesi aşamasında sahte belge ibraz edildiğinin tespit edilmesi durumunda, ilgili adli makamlara bildirimde bulunulur.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 74-(1) 10/2/2018 tarihli ve 30328 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gemiadamları ve Kılavuz Kaptanlar Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Kazanılmış yeterlik hakları

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce kazanılmış haklara ilişkin hususlar şunlardır:

a) Vardiya zabiti, birinci zabıt, makine zabiti ve ikinci makineci yeterliğine sahip olan gemiadamları, 74 üncü madde ile yürürlükten kaldırılan Gemiadamları ve Kılavuz Kaptanlar Yönetmeliğinde belirtilen uzakyol yeterliklerine geçiş hükümlerini, bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonraki otuz altı ay içerisinde sağlamaları durumunda, uzakyol yeterliğine geçiş haklarını yeterlik sınavında başarılı olmaları halinde kullanabilirler.

b) Yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında eğitim almış veya bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte bu eğitimleri devam eden kişiler, 74 üncü madde ile yürürlükten kaldırılan Gemiadamları ve Kılavuz Kaptanlar Yönetmeliğinde aranan şartları sağlamaları durumunda bu şartlara göre belgelendirilme haklarını kullanabilirler.

c) Gemici veya yağcı yeterliğine sahip olan gemiadamları, 74 üncü madde ile yürürlükten kaldırılan Gemiadamları ve Kılavuz Kaptanlar Yönetmeliğinde belirtilen sınırlı vardiya zabiti ve sınırlı makineci yeterliklerine geçiş hükümlerini bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonraki altmış ay içerisinde sağlamaları durumunda kullanabilirler.

ç) Balıkçı gemisi güverte tayfası yeterliğine sahip olan gemiadamları, 74 üncü madde ile yürürlükten kaldırılan Gemiadamları ve Kılavuz Kaptanlar Yönetmeliğinde belirtilen gemici yeterliğine geçiş hükümlerini bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden sonraki altmış ay içerisinde sağlamaları durumunda kullanabilirler.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 12 ay içinde başvurmaları halinde;

a) En az otuz altı ayı sınırlı vardiya zabiti yeterliği ile en az yüz yirmi ay deniz hizmetine sahip olanlar Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak en az ROC yeterlik belgesine sahip olmak koşulu ile sınavsız sınırlı kaptan yeterliğini almaya hak kazanırlar.

b) En az otuz altı ayı sınırlı makine zabiti yeterliği ile en az yüz yirmi ay deniz hizmetine sahip olanlar Eğitim Yönergesinde belirtilen İngilizce puan şartını sağlayarak sınavsız sınırlı başmakineci yeterliğini almaya hak kazanırlar.

(3) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce elde edilen kazanılmış hakların kullanılması bu maddede belirlenen esaslara tabidir.

(4) Mülga Yönetmeliklerde bulunan hükümlerde yer alan intibak işlemleri ilgili mülga mevzuat hükümlerine göre yürütülür. Bu intibak işlemleri sonucunda kazanılan yeterlik haklarının kullanılabilmesi için 47 nci maddede düzenlenen yeterlik yenileme hükümlerinin uygulanması şarttır.

(5) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce eğitim görmekte olanlar ile mezun olan fakat yeterlik belgesi almayan hak sahipleri ilk yeterliklerini alırken, İngilizce yeterlik şartı, sınav şartı, sınav konuları ve geçme başarı notu baremi hariç, eğitime başladıklarında yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine tabidir. Bu hak sahipleri, tabi oldukları Yönetmelikte sınava girmeye hak kazandıkları yeterlik belgesinin varsa intibakı tanımlanmış yeterlik belgesi sınavına girer.

(6) Her bir yeterlik sahibine intibakları sırasında verilmiş bulunan kazanılmış haklar, yeterlik sahibi daha üst yeterliklere terfi ettikten sonra da devam eder.

(7) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte elektrikçi, elektronikçi, elektrik zabiti ve elektronik zabiti yeterliğine sahip olanlar, mevcut yeterlikleri

ile 36 ay süre ile çalışmaya devam edebilirler. Bu süre sonunda yeterliklerine kabotaj sefer bölgesi sınırlaması getirilir.

(8) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce uzakyol kaptanı yeterliğine sahip olup İstanbul ve Çanakkale Boğazlarında gemi trafik hizmetleri operatörü olarak veya İstanbul ve Çanakkale Boğazlarında kılavuzluk ve römorkörcülük hizmetlerine esas römorkörlerde kaptan olarak çalışanların, 74 üncü madde ile yürürlükten kaldırılan Gemiadamları ve Kılavuz Kaptanlar Yönetmeliğinin 69 uncu maddesinin ikinci fıkrası gereklerini sağlamaları halinde kılavuz kaptan yeterliğine başvuru hakları saklıdır.

(9) Bakanlıkça işletim düzeyinde eğitim vermek için yetkilendirilmiş Millî Eğitim Bakanlığına bağlı ortaöğretim düzeyinde yetkilendirilmiş eğitim kurumlarında 2016-2017 eğitim öğretim yılı ve öncesinde eğitim görmekte olan öğrencilerin kazanılmış hakları saklıdır.

(10) Her bir yeterlik sahibine intibakları sırasında verilmiş bulunan kazanılmış haklar, yeterlik sahibi daha üst yeterliklere terfi ettikten sonra da devam eder. Uzakyol yeterliklerine terfi edildiğinde bu intibak hakları gemiadamının talebi halinde gemiadamı cüzdanına işlenir.

(11) Bu madde içinde tarif edilen tüm kazanılmış haklar ve intibak hakları İdare tarafından ayrıca yayımlanan bir uygulama talimatıyla düzenlenir.

(12) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce genel kılavuz kaptan yeterliğine sahip olanlar da kazanılmış hakları saklı kalmak üzere aday kılavuz kaptan olarak değerlendirilir ve talep etmeleri halinde bu Yönetmelikte aday kılavuz kaptanlara tanınan müspet hükümlerden İdarenin uygun görüşüyle faydalanırlar.

Belgelerin geçerliği

GEÇİCİ MADDE 2-(1) 74 üncü madde ile yürürlükten kaldırılan Gemiadamları ve Kılavuz Kaptanlar Yönetmeliği kapsamında verilen gemiadamı yeterlik belgeleri ve gemiadamı uzmanlık belgeleri geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 75- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 76- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.

